

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

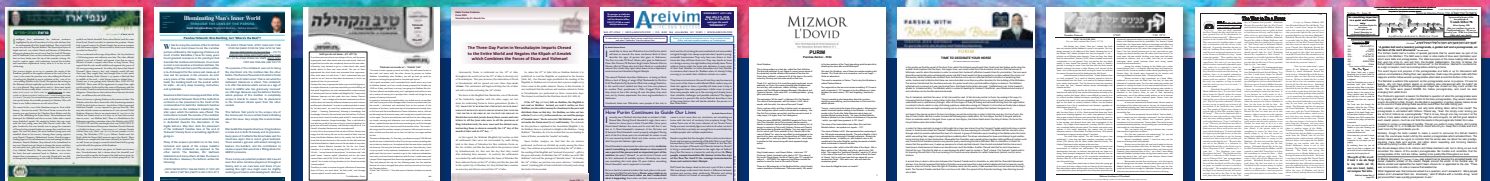
BS"D • Vo. 3 | Issue 23 | No. 122 • MONSEY: Candle Lighting - 5:26 • Shabbos Ends - 6:58 (72 min past shkiah) • February 27, 2021 • 15 Adar, 5781

תורה חרות

DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS TETZAVEH

ENGLISH
 DIVREI TORAH

ANFEI EREZ • RABBI BLASS • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM
 MIZMOR L'DOVID • RAV BRAZIL • PENINIM • PARSHA PSHETEL • MIGDAL OHR

שמחנים אהבה
מיהבין בשמחה!

HAPPY PURIM!

THE RAMAPOST TEAM

Shraga Rajal Dani Ziv Lavi Nikki Sarah Ziv

5781

FOR ALL YOUR MARKETING NEEDS WE GOT YOUR BACK

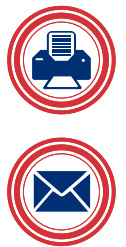
TAKE 10% OFF
AN EXTRA
WITH COUPON CODE AD10OFF

WE GO ABOVE & BEYOND & WE DO IT ALL UNDER ONE ROOF
ASK ABOUT OUR DIGITAL + SOCIAL MEDIA MARKETING

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah. The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, le'iluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.

\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)

\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)

\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)

\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)

\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)

\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)

\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)
*CONTACT INFO@

*AMOUNT DISTRIBUTED

פרשת תצוה-פורים

ט"ו אדר תשפ"א VOL. 1 / ISSUE 75

Intelligent Jews understand the inherent weakness highlighted by the old anecdote of a Goy who declares that he understands all of the Jewish holidays: They tried to kill us, we won, let's eat! Beyond shallow! The layers upon layers of depth and rich *הבנה* which Chazal and libraries of Mefarshim allow us to glimpse the core of every Yom Tov, both M'Dioraisa and M'Drabanan. Once we have entered those gates, we realize that we have barely seen the tip of this majestic iceberg. We need to explore again, with evaluation, beyond the frivolity and sometimes sophomoric levity, what is it in fact we are celebrating.

Our journey begins as we try to examine the words of the Rambam (printed in the regular editions at the end of his *מנין* (המצות), who raises the question as to why adding the Mitzvah of reading the Megilah is not in violation of the *בעל איסור* of adding Mitzvos to the Torah? He explains that as long as the Rabanan did not explicitly say that this is to be one of the 613, it is allowed. They only said to read it - these next words are what Purim is really about - *להזכיר שבחיו של הקב"ה ותשועותיו* - כדי להזכיר שבחיו של הקב"ה ותשועותיו כדי לברכו ולהללו וכדי להודיע לדורות הבאים שעשה לנו והיה קרוב לשעונתנו כדי לברכו ולהללו וכדי להודיע לדורות הבאים שאמת מה שהבטיחנו בתורה "ומי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו (דברים ח:ז) to teach future generations (like us) of our special status, the enviable proximity to Hashem Who will listen to our Tefilos whenever we call out to Him.

We cannot let the *עומק* of this Rambam escape us. First a little history - but not too much! The Nes of Purim occurred in the seventy-year gap between the Churban Bayis Rishon and the start of the rebuilding the Bayis Sheini. Nevuchadnezzar had destroyed the Mikdash and drove us into Galus with a much more diabolical agenda. He wanted to bolster his own court with the best young men that Klal Yisroel could offer. His plan, besides for his own benefit, was to purge the remnants of Yisroel of its potential leaders to ensure they would not rise again. He took the finest, the most brilliant young men and installed them in his service. Among these young captives were Daniel, Chanania, Mishael and Azaria. Daniel became a leading figure in Nevuchadnezzar's court and among his fellow detainees. Baruch Hashem, they refused to be intimidated in any way. Daniel even got them to change the menu, and they ate raw seeds (rice, peas and beans) in order not to eat *בישול* (Alshich Daniel I). They went into the *אש*, into the lion's den and remained loyal to Hashem *נפש* במסירות נפש, despite their circumstances. It was only Daniel who was able to interpret the handwriting on the wall, for Balshazzer, which

spelled out Bavel's downfall. Even when Modai took the reins from Bavel, Daniel was able to maintain his position. Darius had a special respect for Daniel despite his previous position with the former regime. We now need to focus on an incident recorded in Daniel (6).

We are confronted with an age old problem - the Goy bristles at a Yid having power and authority over him. The other officials plotted to get rid of Daniel, and passed a law that no one is allowed to make a request other than to king Darius. They argued that the rule would solidify and augment the power of the new governing monarch. In reality, they knew that Daniel Davened (three times a day) and certainly would fall into their trap. They caught him, and brought him to trial, much to Darius's dismay. Rashi (Daniel 1:15) quotes a Medrash that in middle of the trial - with Darius trying to defend him - Daniel saw it was getting dark, Mincha time, AND SO HE DAVENS. There went all the arguments to acquit him, right out the window. At the trial for the crime of Davening, with his life at stake, Daniel is unfazed and convincingly shows his true allegiance. Darius has no choice but to throw him into the lion's den - we all know the rest of the story.

There is, however, a glaring Kashya on this entire incident. The Halacha rules that when faced with a life threatening situation ONLY for the big three Aveiros - Avoda Zara, Gilui Arayos and Shefichas Damim - is one required to give up their life. This may also include certain circumstances of *שעת השמד* and Chilul Hashem. However, there is no requirement of *יהרג ולא יעבור* for Tefilah, but Daniel acted as if it were so (at least that second time in court - see Malbim *ibid*). There is a Machlokes in the Rishonim regarding a situation where the Halacha rules NOT TO GIVE UP one's life, and despite that, one DOES GIVE IT UP, what is the status of that person. Rambam (Yesodei Hatorah 5:4) holds it to be an *עבירה* - *הרי זה מתחייב בנפשו* - whereas Tosafos (Avoda Zara 27b), Rosh (פ"ב דע"ז שם) do not consider it to be wrong. The Mechaber (Y'D 157:1) follows Tosafos and the Rosh, while the Rema (*ibid*) seems to agree (See Shach). These Halachos are complicated and must seriously be learned. But we will focus on trying to reconcile what Daniel did by giving up his life with the opinion of the Rambam.

The only *עונש* we find that was given to Daniel was because after Nevuchadnezzar had a dream about his downfall, and that he would roam like the beasts of the field and eat grass, he gave him advice of how to avoid it (or at least postpone it). He

-1-

LAYOUT: RAMAPOST.COM

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissochor. B"h they have had great *siyata d'shmaya* in enabling these bochurim to *shteig* and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous *hatzlocho* of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

told him to give Tzedaka, so that his philanthropy would help him escape retribution. See Rambam (Rotzaiach 12:15) explain that this was Daniels test, and he should have never advised a Rasha to do a Mitzvah. For that transgression, the Gemara (Bava Basra 4a) says that Daniel was either demoted and his jurisdiction was limited – called התך, or he was thrown into the lion's den. This was all for the advice, however, we don't that he was faulted for the forfeiture of his life.

We might suggest that during this period, Klal Yisroel felt themselves in no-man's land. The Gemara (Sanhedrin 95a) tells of Yiden who were urged by Yeshaya to do Teshuva, and their response was: Does a slave whose master has sold him or does a wife whose husband has divorced her, do they still have to be loyal? Do they still have any responsibility to their past masters? Do we still have to answer to the G-d who allowed us to be conquered, driven from our land and allowed us to watch the temple we built for our Almighty razed to the ground? The Gemara (Yuma 69b) tells us that Daniel refused to say הגבור - where is His גבורה, as Goyim parade around in our מקדש. (This is before there was an organized סדר התפילה, taught to us by the אנשי כנסת הגדולה, and everyone's Tefilos were freelanced, dictated by whatever feelings they had). But Yeshaya (50:1) told them that you do not have a גט, you are only separated – איזה ספר כריתות אמכם. We need to appreciate that the feeling of being abandoned, being discarded, totally forsaken had enveloped Klal Yisroel at that time, like an ominous, dark cloud that felt like it would never go away. Hashem no longer cares about us, period, they thought. In that somber state of mind, did it make sense to Daven? The entire institution of Tefilah was being undermined! Could it be that Hashem would still listen to our בנינו? Came along Daniel, leading by example, and shouting from the highest hilltop: YES! YES! Even now, it is still בכל קראנו אליו. His מסירות נפש was not for any individual Tefilah, but to save, to rescue Davening from the paralysis of יאוש that might have overtaken Klal Yisroel.

We now have a different level of understanding of the Gemara (Meggilah 12b) which Darshens Mordechai's name. Mordechai and Esther also lived in those shadowy years of ambiguity of rejection by Hashem. Their dilemma was complicated by other events as well. Belshazzar made a party, using כלים from the Bais Hamikdash, calculating the non-rebuilding of the promised Bais Hamikdash Hasheini. That very night, he and his kingdom became history. Achashveirosh made a party, using the same כלים, also celebrating the non-rebuilding of the Mikdash according to his calculations – AND NOTHING HAPPENED! He had some trouble with his wife וער נישט.

- indicating that he may be right that the ירימה of נבואה of seventy years is not coming true. We had been discarded yet again. Then, for the first time in our history, a law is passed for the complete annihilation of ALL JEWS. Mordechai now must teach Klal Yisroel that no matter how hopeless it may seem, we still CAN AND MUST DAVEN. Says the Gemara; בן יאיר, שהאיר עיניהם של ישראל, he OPENED OUR EYES to see that we can still Daven. Hashem heard בן שמעי, ששמע קל תפלתו. he banged on the gates of mercy and they opened. But doesn't the Gemara (Berachos 32b) state, that from the day of the Churban, the gates of Tefilah are closed? Mordechai's Chidush was that the doors may be closed but never, never locked. Banging on them with our Davening - ממעמקים - will always open them, no matter how many reasons we can imagine that Hashem would ignore them. Torah Temima suggests that this may be reason the Yerushalmi (Shekalim 5:1) refers to Mordechai as פסחיה, because he opened the gates for our Tefilos.

There is another "Nekudah" that I just cannot resist sharing with all of you. The חיד"א, in his Sefer 'כח', כה', מדבר קדמות מ' כה', in his Sefer 'חיד"א' and many others, teach that Mordechai was a Gilgul of Yaakov. By the virtue of לא יברע ולא ישתחוה to Hamman (Eisavs Einikil), he was מתקן the act of Yaakov bowing before Eisav. Therefore, he is called איש ימיני, from Binyamin, because Binyamin was the only one who did not bow to Eisav (see Sefer מה שהיה הוא פרק ג'). We've learned already that Yaakov is the Av of Galus. Hashem had the sun set earlier, so that Yaakov could create Maariv – the Tefilah that symbolizes Daveing in the dark of Galus (see Meshech Chochma there) - a time when man can think there is no point in Davening. You can almost hear the recording (where do they find people that talk like that?), "the number you have dialed is no longer in service". So we've found another parallel between Yaakov and Mordechai: Both taught us about Davening when it seemed there was no point.

The lesson here is evident. We need to take the משלוח מנות from Mordechai and Yaakov and Daven, as the Rambam says that is the message of Purim – להודיע שכל קויד לא יבושו - Hashem will heed all of our Tefilos so that we may speedily see ליהודים היתה אוררה ושמחה.

Among those that are מצפים לישועה.

אמני דאניקה
תיים טאג לזית

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissochor. B"ח they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

Illuminating Man's Inner World

THROUGH THE LENS OF THE PARSHA

Rabbi Yehoshua Blass, Mashgiach Ruchani – Yeshiva University

Parshas Tetzaveh: Nice Building, but 'Where's the Beef'?

While for many the sections of the Torah that they are most drawn to are the narrative portions of Breishis, the beginning of Shmos and much of sefer Bamidbar, I have for many years found greatest resonance in the parshiyos that describe the mishkan and korbanos. In as much as man is conceived as a miniature mishkan, the building of the sanctuary and the service within, is G-d's blueprint for the nature and make-up of man and his purpose in the universe. As such every piece of the mishkan - the instruction to build, the building itself and the avodah within its walls - all carry deep meaning, instruction, and symbolism.

Nowhere is this truism more apparent than at the end of parshas Tetzaveh. Most of the meforshim comment on the placement in the Torah of the commandment to build the mizbeiach hazahav (also known as the mizbeiach haketores), the alter upon which the ketores was offered. The instructions to build the vessels of the mishkan are all found in parshas Terumah while Tetzaveh is dedicated towards the description of the bigdei kehuna. Why then stick the placement of the mizbeiach hazahav here at the end of Tetzaveh? Clearly there is something significant going on.

Many of the answers provided run to the more technical and speak of the unique halakhic nature of this mizbeiach as opposed to the other keilim. The Ramban, Ohr HaChaim HaKadosh and many others all take the issue in that direction. However, the Seforno writes the following:

ולא הוזכר זה המזבח עם שאר הכלים בפרשת תרומה, כי לא היתה הכונה בו להשכין האל יתברך בתוכנו, כמו

שהיה הענין בשאר הכלים, כאמרו ושכנתי בתוכם, ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו..... אבל היה ענין זה המזבח לכבוד את האל יתברך אחרי בואו לקבל ברצון עבודת עמו בקרבנות הבקר והערב, ולשחר פניו במנחת קטרת, על דרך הבו לה' כבוד שמו, שאו מנחה ובאו לפניו:

The purpose of the mizbeiach was not to being the shechinah into the mishkan like the other keilim. The theme of Terumah is the שכנתי בתוכם - 'build it and I shall come'. That is not what the mizbeiach haketores is about. This mizbeiach is to offer the ketores which serves as a sign of honor to HKB'H who has graciously 'received' our offerings. Because says the Seforno that the whole purpose of this mishkan is completely unique it stands to reason this its placement in the Chumash stands apart from the other vessels.

This Seforno that points to the unique role of the incense put me on a certain track in thinking about this issue. Very simply this is what strikes me.

Man builds this majestic structure. It is grandiose in scale and in both its beauty and its precision. Every piece of it reflects the binas haleiv and the chochmas elyon that is man's great hallmark. There existed a genuine enthusiasm among the leaders, the builders, and the contributors to create a space that would be a fitting abode for HKB'H's presence.

There is only one potential problem. We have all seen this same narrative played out throughout history and in our own lives and those of you reading this right now might even be slightly nodding your head in acknowledgment. We have

all seen majestic homes built and erected all for the most noble and elevated of purposes only to watch the home become a place that ceases to be an expression of its original aims and goals. We have all witnessed magnificent shuls built, with all of the concomitant speeches about the creation of a mikdash me'at only to witness the same shul devolve into a place of conflict and a makom that ceases to carry the banner for its original noble mission. The history of the batei mikdashot themselves speak to this sad reality.

The placement of the mizbeiach hazahav at the end of the joint parshiyos of Terumah and Tetzaveh would seem to be saying the following. You have built a beautiful structure. You have graciously and magnanimously offered your most valuable possessions in the building of this structure. You will adorn the Kohanim in absolute beauty. Every piece of the structure speaks of majesty and of complete perfection. **The only question is what will be the spirit within the majestic structure?** Will the essence of this makom speak to the greatness, fineness and essential sanctity of man or will it be a place to 'just' follow the technical rules of the avodah and nothing more? In short will the mishkan be infused with the spirit of the reiach nicho'ach, the pleasant aroma, of the ketores or will it be something tragically less? Perhaps HKB'H commands the building of the mizbeiach haketores at the very end of these parshiyos to remind everyone involved in this enterprise to not lose sight of the reiach nichoach and to caution us as to how easy it is to get lost in the structure itself and to lose the appropriate spirit within that structure.

I have long appreciated my nearly 30 years in Yeshiva University and my relationship with and exposure to the Rebbeim of the Yeshiva. The thousands of exceptional talmidim who have passed through the doors of the beis medrash have ingested the values of the Roshei Yeshiva. What I have seen in my years there (and this would undoubtedly be true about all anashim

gedolim) is that there is such a thing called a Religious Personality. This is something that is emphasized by the Ramban on a number of occasions and is alluded to in many of the teshuvos of the Niddah B'Yehudah and Rav Moshe Feinstein. One can build a beautiful structure - mitzvos, hakpada about zman, learning etc.- and still not reflect the beauty of the Torah and not be a person who conveys the necessary spirit of darchei noam.

In many ways it is easy to build a building. It is 'easy' to keep halakha. What is more nuanced and requires far more work is the continuous question of whether I have cultivated a spirit of reiach nichoach within that structure? Do I have a refined, generous, gentle and humble religious personality within the confines of the structure of my religious life? It is often all of the subtle areas in between the actions that speak to this life of reiach nichoach.

To speak plainly, the cultivation of this religious personality which speaks of the reiach nichoach in our lives within the structure of our lives requires enormous thoughtfulness, self-awareness, work, and commitment. While perhaps the work to create that personality is daunting, at the end of the day it is all the difference between a building and a Mikdash, a structure and a Beis Elokim and just living a 'frum' life and living with the goals of being in some way an ish Elokim. While the mishkan is long gone, its eternal messages are fully alive and fully relevant to this day.

Have a good Shabbos and a Chag sameach

R' Blass

R' Blass can be reached at blass@yu.edu

טיב הקהילה

בס"ד
יו"לע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו הרה"צ ר' גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Tetzaveh

5781

No.

556.455

טיב המערכת

עד דלא ידע – Until you do not know

Once there were two drunk men sitting on Purim, and they were arguing with each other about who was more drunk. Each one argued that the other was completely drunk and he was sober. Ultimately, they decided to go to a third drunk who would decide which of them was more drunk. The two of them approached the third drunk and presented their arguments. After both sides, he told them, 'I don't understand why you came to me as I have no idea what drunkenness is, but in my opinion all four of you are drunk...'

Perhaps this story is appropriate before you start drinking wine, or maybe afterwards, or perhaps even while you are fulfilling 'ad delo yada'. Regardless, we must understand this unique concept of 'ad delo yada' that our Rabbis said (Megillah 7b), 'chayiv inish lebisumei bepuriya ad delo yada bein arur Haman l'baruch Mordechai' - 'one is obligated to become intoxicated on Purim until he does not know the difference between cursed is Haman and blessed is Mordechai'. In order to understand what is meant by 'ad delo yada', we must first understand the meaning of 'yediya' - 'knowing' [awareness]. Knowing is knowledge, and knowledge is found in the soul where we find volition. On Purim we must reach a level of *ad delo yada* which is 'mesiros nefesh' - complete devotion. Forego knowledge. Thus, a valid drunk is one who has no will of his own as he is in a state of devotion. He gives over all his will to Heaven, and if there is any will at all, it is the will of *avodas Hashem* and not a mundane will.

In truth, this is the essence of the miracle of Purim. Haman was happy that the lottery fell out on the month of Adar since he knew that Moshe Rabeinu died in this month, but he did not know that he was also born in this month. He also did not know that Moshe Rabeinu's death was not like the death of any other person. Moshe Rabeinu devoted his life for *Am Yisrael*, therefore, it is written by his passing (34:6) 'ולא ידע איש את קבורתו' - 'no one knows his burial place'. As we have said, '*velo yada*' means '*mesiros nefesh*' [devotion] and for the same reason Esther said (4:16) 'וכאשר אבדתי אבדתי' - 'and if I perish, I perish', for in order to bring salvation to *Am Yisrael* one needs '*mesiros nefesh*'.

Therefore, in order to receive the great influences of these two days of Purim, we must drink '*ad delo yada*', and through '*mesiros nefesh*' we will merit salvations.

- Tiv HaMoadim - Purim

טיב ההשגחה

'Kindness surrounds us' – 'חסד יסובבנו'

"You have to take a group up north on Friday. You will leave the bus in the north and return with the other drivers by private car before Shabbos. Immediately after Shabbos, you will go back up north by private car to bring the group back to Yerushalayim by bus."

I did a quick calculation, and I concluded that I would return very close to Shabbos Kodesh, and I am usually already prepared for Shabbos by 12:00 on Friday, and there is no way I am going into Shabbos like this. The boss offered me double salary, but I apologized and told him it was not a matter of money, but a principle that I would not forego for any amount of money in the world.

In particular, because the month before, my vehicle was in an accident and I had to pay part of the damages which came to my whole salary for the month. I calculated and concluded that on the account of the insistence of the boss, I took some trips at the expense of a steady *shiur* in *Daf Yomi* and *Sha'ar HaBitachon* in *Chovas Halevavos*, and so, I did not see blessing from that extra money, and I accepted on myself not to miss a *shiur* again. The boss was obstinate and said that he was taking away my steady morning and afternoon runs and giving them to another driver. I replied that he was not the one sustaining me, and if he thought I was beholden to him, then he could find another driver. The reason I did not go work for another company is because I did not want to miss a *shiur*, and this was fine with me. In short, he told me I no longer worked for him.

This was on Wednesday. On Thursday, my cellphone rang at 7:00 AM and would not stop. I looked at the caller ID, and it was my boss pleading with me to take my steady runs. He explained that the new driver simply did not show up. I felt sorry for him and I took the runs. Later that day, I took a trip up north to the *mekomos hakedoshim* a half hour after *shiur*. I gladly took the trip since I wanted to go to the *mekomos hakedoshim* very much, and now Heaven helped me with this trip. I made money and I prayed. What happened that these trips popped up at these moments? They had planned this trip for the following week, but the weather forecast of a storm changed their plans and they moved up the trip to the Thursday before.

'חסד יסובבנו' – 'One who trusts in Hashem, kindness surrounds us'.

נ.ב.

שלימות בין אדם לחבירו ובין אדם למקום
Completeness between man and his fellow
and between man and the Omnipresent

ולקחת מן האיל החלב והאליה ואת החלב המכסה את הקרב ואת יתרת הכבד ואת שתי הכליות ואת החלב אשר עלהן ואת שוק הימין כי איל מלאים הוא: (כט:כב)

You shall take from the ram the fat, and the fat tail, and the fat that covers the innards, and the diaphragm of the liver, and the two kidneys and the fat that is on them, and the right thigh; it is the ram of perfection. (29:22)

Rashi explains: For it is the ram of perfection – it is an expression of completeness, for it is entirely complete. The Torah states that the *milu'im* were *shelamim* – peace-offerings, which are complete, that is, for the Mizbeach, for the one performing the *avodah*, and the owner of the *karban*. This is why I require that its breast be a portion for him who performs the ceremony, this is Moshe, who officiated at the inauguration of the Mishkan. Aharon and his sons, who are the owners, ate the rest of it, as stated in context.

Before we understand Rashi's meaning, the *posuk* requires a bit of explaining. The Torah enumerates all the parts of the inaugural *karban* that go upon the Mizbeach. It is fitting to give the reason why this *karban* is a lesser one than the *olah* [burnt offering] for the breast and the other meat of the *shelamim* join with the parts that are offered. As we see further on, the breast is given to Moshe as a portion, the meat was eaten by Aharon and his sons (29:26), and the Torah concludes that it is an inaugural ram (29:31). '*Milu'im*' is an expression of completeness, that is, although there is an advantage to the '*olah*' because it is entirely burned, however, the other *karban* has an advantage that the *olah* does not have. Everyone is bound together in the *karban* which makes it complete, whether HaKadosh Baruch Hu Who has some parts of the *karban*, or the owners who bring the *karban*, or those doing the *avodah* in the Sanctuary and actually offer it. This type of *karban* is always referred to as a '*shelamim*', this is its completeness, something from which everyone benefits.

The truth of the matter is that there is no *karban* of higher stature than the '*olah*' because it is totally burned for Hashem. There is no doubt that if the '*olah*' is burned according to the letter of the law, it awakens satisfaction on high and it is categorized as a perfect *avodah*. However, this *karban* is not called 'complete' because the designation of completeness only applies when it is beneficial to all. We learn a great foundation in *avodas Hashem* here. The '*shelamim*' was named such to give it more praise than an '*olah*', for when Hashem desires an *olah*, it is not possible to gain acceptance with a *shelamim*. Necessarily, this designation only comes to teach on the all-inclusiveness of the *avodah* for Heaven. There is no completeness in any *avodah* unless it brings acceptance to all involved with it. Sometimes, a person will accept a good thing upon himself, and he does not consider that this good is coming at the expense of another. But in truth, his heart is focused on Heaven and he does not intend to cause distress to another. This desire awakens him to do the *avodah* and does not hinder its acceptance, however, the *avodah* is not complete because others were adversely affected by his act. This *avodah* is categorized as '*alyah v'kotz ba'* – 'It is a fat tail, but there is a thorn in it' [that is, though the fat tail might be a choice part of the animal, still sometimes there are thorns in it] (Rosh Hashanah 17a). Although this *avodah* is beneficial for Heaven, but it is far from being called 'completeness', since Hashem does not desire that He be served by causing hardship to others.

An illustration of this is baking matzos. Many people have various stringencies regarding the baking or even grinding the flour before that. When they come to the bakery where they will mill the flour and bake the matzos, they impose their stringencies on all the workers there, demanding that they work to their own satisfaction, not paying any attention to the fact that these workers are not trained to work like that, and the extra demands puts a strain on them and makes them work beyond their capabilities. And if they are not paid extra for their extra effort, they feel taken advantage of. The person making the demands on them thinks he is appeasing his Creator with his meticulous performance in making the matzos, but the truth of the matter is that this is not what Hashem wants.

As we have seen in the *seforim* of the Chozeh of Lublin where they printed the customs that the Chozeh wrote to his students, there were several customs at the end of which he wrote 'and sometimes he did the opposite'. The reader who does not understand the depth of his words would not understand his intent. Since these customs were written among the other good customs, why did he sometimes change them? They also did not understand when they would change them and they would not change. However, based on our approach the words are clear. It is incumbent on a person to always weigh out his decision to do something good, if this will cause aggravation to another. If he sees a '*takalah*' [fault] instead of a '*takanah*' [correction], then he will receive reward for not doing it.

This is what Chazal said (Kiddushin 40a): Rava said, "Rav Idi explained to me, 'אמרי צדיק כי טוב כי פרי מעליהם יאכלו' – 'Praise the righteous person who is good, for the fruit of their deeds will they eat (Yeshaya 3:10). Now, is there a righteous person who is good and a righteous person who is not good? Rather, one who is good towards Heaven and good towards his fellow creatures, he is the good righteous person. But one who is good towards Heaven and bad towards his fellow creatures, is the righteous person who is not good. Similarly, you may say, 'אוי לרדע רע כי גמול ידיו יעשה לו' – 'Woe to the wicked person who is bad, for the payments of his actions will be done to him (3:11). Now, is there a wicked person who is bad and a wicked person who is good? Rather, one who is bad towards Heaven and bad towards his fellow creatures is a bad wicked person. But one who is bad towards Heaven but not bad toward creatures, is the wicked person who is not bad."

It is best that when one takes a good thing upon himself, he should check to see if he could do it without hurting someone else. Even if at that moment he cannot determine if he will do something at the expense of another, he should stipulate when he accepts it that if he determines at a later time that he will not act properly towards other people, he will refrain from doing it.

What emerges from this is what we see in the passage before us. While the Torah is speaking about the portion that is burned on the Mizbeach, it already explains why the breast and ram meat are not included. This explains the rationale. Ideally, it should have waited until it explained that the breast is Moshe's portion, and the ram meat goes to Aharon and his sons, and only then explain why they are not burned together. This teaches us that even when he wants to sanctify the parts to Heaven, it is fitting to explain if it is fitting to sanctify everything or leave a part over for someone else to appease him, and not make him wait until the first part is offered. It is like this in every topic and matter, one must think about it before doing it, how and when to do something that will not cause aggravation to someone else.

The Three-Day Purim in Yerushalayim Imparts Chesed to the Entire World and Negates the Klipah of Amalek which Combines the Forces of Eisav and Yishmael

Customarily, Purim is celebrated on the 14th of Adar throughout the world and on the 15th of Adar in the holy city of Yerushalayim. This year, however, the celebration of Purim in Yerushalayim will be spread out over three days--"פורים" "המשולש". The celebration will begin on Friday, the 14th of Adar and will conclude on Sunday, the 16th of Adar.

We learn in the Megillah that Mordechai, one of the heads of the Sanhedrin, together with the other sages, set two dates for celebrating Purim in future generations (Esther 9, 20): "ויכתוב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשוורוש הקרובים והרחוקים, לקיים עליהם להיות עושים את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה ושנה." **Mordechai recorded (wrote down) these events and sent letters to all the Jews who were in all the provinces of King Achashveirosh, the near ones and the distant ones, instructing them to observe annually the 14th day of the month of Adar and its 15th day . . ."**

In this regard, the Mishnah (Megillah 2a) teaches us that all settlements that were not surrounded by walls dating back to the times of Yehoshua bin Nun celebrate Purim on the 14th of Adar, just like the Jews did in the provinces ruled by Achashveirosh; for, that was the day that they rested after defeating their enemies. In contrast, the settlements surrounded by walls dating back to the times of Yehoshua bin Nun celebrate Purim on the 15th of Adar, just like the Jews did in the capital city of Shushan; for, they battled their enemies an extra day and did not rest until the 15th of Adar.

So, when the 15th of Adar falls on Shabbas Kodesh, it is prohibited to read the Megillah, as explained in the Gemara (ibid. 4b). Our blessed sages prohibited the reading of the Megillah on Shabbas out of concern that a person might carry it four amot in the public domain. Hence, in this situation, it was instituted that the mitzvos and customs related to Purim in Yerushalayim are performed on three consecutive days. This format is outlined in the Shulchan Aruch (O.C. 688, 6):

If the 15th day (of Adar) falls on Shabbas, the Megillah is not read on Shabbas. Instead, we read it earlier, on Erev Shabbas; we also collect money for donations to the poor and distribute them on that day. On Shabbas, we take out two sefarim (Torah scrolls); in the second one, we read the passage of "Amalek came." We do not recite "Ahl HaNisim," and we do not make the Purim meal (feast) until Sunday. The rationale for this practice is explained in the Yerushalmi (Megillah 1, 4): On Shabbas, there is a mitzvah to delight in the Shabbas—"oneg Shabbas." Therefore, for it to be evident that we are feasting in honor of Purim, we make the "seudah" on Sunday.

Upon further analysis, we find that the six mitzvos performed on Purim are divided up evenly among the three days. Two mitzvos are performed on Friday, the 14th of Adar—the reading of the Megillah and "matanot la'evyonim"—gifts to the poor and needy. On Shabbas, the 15th of Adar, we recite "Ahl HaNisim" and read the passage of "Amalek came." On Sunday, the 16th of Adar, we perform two more mitzvos—"mishloach manot" (sending gifts of food and drink to friends) and eating the festive Purim seudah.

Clearly, Mordechai and the other members of the Sanhedrin realized that the 15th of Adar—the day Purim is celebrated in walled cities such as Yerushalayim—would occasionally fall out on Shabbas Kodesh, necessitating this three-day format. Therefore, we will endeavor to explain the profound intent underlying this institution. (Note: The 14th of Adar can never fall on Shabbas.)

The Institution Pertaining to Walled Cities Honors Yerushalayim

We will begin our illuminating investigation by scrutinizing the rationale for dividing up the celebration of Purim into two days—the 14th of Adar for most of the world and the 15th of Adar for settlements surrounded by walls dating back to the times of Yehoshua bin Nun. Generally, it is preferable to have all Jews celebrate the same day everywhere.

Now, we learned in the Mishnah (ibid. 2a): **”כרבים המוקפין—cities surrounded by a wall from the time of Yehoshua bin Nun, read on the 15th.”** The Ra”n provides a rationale for this practice in the name of the Yerushalmi (ibid. 1, 1): **”רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי, חלקו כבוד ותלו אותה מימות יהושע בן נון.”** **Rabbi Simon said in the name of Rabbi Yehoshua ben Levi: They honored Eretz Yisrael, which was in a state of ruin at that time; hence, they based the decree on the times of Yehoshua bin Nun.**

The commentaries explain that the holy city of Yerushalayim, the King’s palace, was surrounded by a wall dating back to the conquest of the land by Yehoshua bin Nun. In the times of Achashveirosh, however, the city lay in ruin without a wall. Therefore, out of respect for Yerushalayim, they decreed that every city that was surrounded by a wall dating back to the times of Yehoshua bin Nun would have a special status; they would celebrate Purim on the 15th of Adar, just like it was celebrated in Shushan. This explains the designation **”Shushan Purim.”**

Let us now add some food for thought. Why was it a show of respect and honor for Yerushalayim to have its Purim celebrated on the 15th of Adar like it was celebrated in the capital city of Shushan during the times of Achashveirosh? The importance of Shushan was that it was the permanent location of King Achashveirosh’s throne, as it states at the

beginning of the Megillah (Esther 1, 2): **”בימים ההם כשבת המלך—Achashveirosh sat on his royal throne, which was in the capital city of Shushan.**

In contrast, the capital city of the people of Yisrael is the holy city of Yerushalayim. That is the location the Supreme King, HKB”H, designated as His dwelling, in the Beis HaMikdash, as it states (Shemos 25, 8): **”ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם—they shall make Me a Mikdash, so that I may dwell among them.** Therefore, Mordechai and the other members of the Sanhedrin cleverly designated the 15th of Adar as the day of Purim in Yerushalayim, the day the Jews celebrated in the capital city of Shushan. Thus, they signified that Yerushalayim is our capital city. It is the dwelling place of HKB”H, the Supreme King. We wait and anticipate the return of His Shechinah to the third Beis HaMikdash, swiftly, in our times!

Mordechai Never Forgot Yerushalayim

We can postulate that it was precisely for this reason that the Megillah identifies Mordechai’s place of origin as Yerushalayim (Esther 2, 5): **”איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו: מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש איש ימיני, אשר הגלה מירושלים עם הגולה.”** **There was a Jewish man in the capital city of Shushan; his name was Mordechai the son of Yair, the son of Shimi, the son of Kish, from the tribe of Binyamin. He had been exiled from Yerushalayim along with the exiles who had been exiled with Yechaniah King of Yehudah, whom Nevuchadnetzar King of Bavel had exiled.** Since he was among the exiles exiled from Yerushalayim by Nevuchadnetzar, he recited regularly the psalm formulated by David HaMelech in relation to galus Bavel (Tehillim 137): **”על נהרות בבל שם ישבנו גם ככינו בזכרנו:—by the rivers of Bavel, there we sat and also wept, when we remembered Tziyon.**

There are two powerful pesukim in this psalm admonishing Yisrael in every generation never to forget Yerushalayim (ibid. 5): **”אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא:—if I forget you, O Yerushalayim, let my right hand forget (its function). Let my tongue adhere to my palate, if I fail to recall you, if I fail to elevate Yerushalayim above my foremost joy.** Therefore, when the miracle of Purim occurred, in the merit of Mordechai the

tzaddik, the passuk attests to the incredible joy experienced by Yisrael (Esther 8, 16): **“ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר”**—**the Jews had light and gladness and joy and honor.** In this manner, Mordechai, who had been exiled from Yerushalayim, elevated Yerushalayim above his foremost joy.

With this in mind, Mordechai intentionally decreed that all towns surrounded by a wall dating back to the times of Yehoshua bin Nun celebrate Purim on the 15th of Adar in honor of Yerushalayim. In this manner, Yisrael would remember the holy city of Yerushalayim on Purim and our intense desire for HKB”H to return His Shechinah to her. We express this yearning thrice daily in Shemoneh Esreh: **“ולירושלים עירך ברחמים—תשוב, ותשכון בתוכה כאשר דברת”** **and to Yerushalayim, Your city, may You return with compassion and dwell in her as You have promised.**

In this light, we can now propose a wonderful interpretation of the appellation **“איש ימיני”**. The simple meaning is that Mordechai was from shevet Binyamin. But why was it so important for the Megillah to inform us of this? It is informing us of his great love and longing for Yerushalayim. It is teaching us that he regularly recited the passuk: **“אם אשכחך ירושלים תשכח”** **אם ימיני**. Since he took great care not to forget Yerushalayim, he always remembered that he was an **“איש ימיני”**. [Translator’s note: This passuk warns us never to forget Yerushalayim and employs the term **“ימיני”**, which can be interpreted as a reference to Binyamin or to the right arm.]

The Triple Purim Is 72 Hours Long Alluding to Chesed

It is with great pleasure that we will now explain the significance of the three-day Purim celebrated in the holy city of Yerushalayim. It commemorates the fact that Esther HaMalkah assembled all of the Jews and instructed them to fast, perform teshuvah and pray for three consecutive days before she went boldly before the king with her appeal to bring down the wicked Haman. Here are the pertinent pesukim (ibid. 4, 15):

“ותאמר אסתר להשיב אל מרדכי, לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום, גם אני ונערוי אצום כן, ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת וכאשר אבדתי אבדתי. ויעבר מרדכי ויעש ככל אשר צוותה עליו אסתר.”

Then Esther said to reply to Mordechai, “Go, assemble all the Jews that are to be found in Shushan, and fast for me; do not eat or drink for three days, night or day; and I, with my maids, will also fast. Thus I will come to the king though it is unlawful; and if I perish, I perish.” Mordechai then left and did exactly as Esther had commanded him.

In Zera Kodesh (Purim), the esteemed Rabbi of Ropshitz, zy”a, explains the matter beautifully. The Jews of Shushan had sinned egregiously by participating in Achashveirosh’s banquet; hence, they were being held accountable by the midah of “din” and “gevurah.” In an attempt to avert and mitigate these judgmental forces, Esther organized a three-day fast. The number of hours in three days is **72**, the numerical value of **חס”ד**; she sought to invoke divine favor.

This was the message she conveyed to Mordechai: **“ובכן אבוא אל המלך—thus will I come to the king.** In other words, after you assemble Yisrael to fast and perform teshuvah for three days—comprised of **72** hours, the numerical value of **בכ”ן**, with the gematria of **חס”ד**—**“I will approach the king.”** Of course, she was referring to the Supreme King, HKB”H, wishing to elicit **“chesed”** for Yisrael, even though they had behaved improperly—**“אשר לא כדת”**—neglecting and violating the precepts of the Torah. This concludes his wonderful explanation.

Now, it is well known that all Berachos and positive influences accrue to the world from the holy city of Yerushalayim. This is explained in the Midrash Shochar Tov related to the passuk (Tehillim 14, 7):

“If only He would grant from Tziyon Yisrael’s salvation!” Rabbi Levi said: All the Berachos, consolations and benefits (favor) that HKB”H bestows upon Yisrael come from Tziyon. The Torah comes from Tziyon, as it says (Yeshayah 2, 3): “For Torah will come forth from Tziyon.” Berachah comes from Tziyon, as it says (Tehillim 134, 3): “Hashem will bless you from Tziyon” . . . Life comes from Tziyon, as it says (ibid. 133, 3): “For there Hashem has commanded the berachah; may there be life forever!”

This enlightens us as to why Chazal instituted a three-phased Purim in the event the 15th of Adar—the date Purim is celebrated in Yerushalayim—falls on Shabbas. For, on this holy day, HKB”H bestows abundant good upon the

entire world. As we have learned, this three-day celebration commemorates the fact that Esther instructed Mordechai to assemble the Jews for three days of teshuvah. We pointed out that there are 72 hours in three days, corresponding to “chesed.” Thus, she wished to extend divine favor to Yisrael in that troubled, perilous time. Similarly, this three-day Purim extends divine favor—“chesed”—from Yerushalayim to the entire world.

The Three-Day Purim Abolishes the Klipah of Amalek which Combines the Forces of the Ox and the Donkey

I would like to present to our royal audience a wonderful idea concerning the three-day Purim, especially for those who love Torah based on the methodology of “remez”—allusion. The Zohar hakadosh (Beshalach 64b) teaches us an intriguing principle about the klipah of Amalek. In parshas Ki Seitzei, it is written (Devarim 22, 10): “לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו”—**you shall not plow with an ox and a donkey together.** According to the Zohar, this teaches us that it is prohibited to combine the two forces of tumah represented by the ox and the donkey that prevail among the nations of the world, because their union gives rise to Amalek, the dog.

The Megaleh Amukos (both in parshas Vayeitzei and in his sefer on Vaeschanan 71) explains the matter magnificently. He refers to a passuk related to the “Bris bein HaBesarim” (Bereishis 15, 10): “ויקח לו את כל אלה ויבתר אותם בתוֹך”—**he took all of these to Him, and he split them in the center.** He explains that HKB”H showed Avraham Avinu that the seventy nations of the world are split into two distinct groups—thirty-five (ל”ה) on the left side of kedushah led by סמא”ל—the guardian angel of Eisav—and, opposite them, thirty-five (ל”ה) on the right side of kedushah, led by רה”ב—the guardian angel of Yishmael.

Thus, we have seventy nations, אל”ה opposite אל”ה. In other words, we have ל”ה—thirty-five nations on the right with their leader, their א’—opposite ל”ה—thirty-five nations on the left with their leader, their א’. In fact, the holy people of Yisrael stand in the middle, between the two groups of אל”ה. This is the allusion in the passuk cited above: “ויקח לו את כל אלה”—he took the two sets of אל”ה, representing the seventy nations and their two leaders; “ויבתר אותם בתוֹך”—he split them into two halves

and placed Yisrael between them. This is also alluded to in the passuk (Tehillim 20, 28): “אלה ברכב ואלה בסוסים”; the passuk refers to the two corresponding sets of אל”ה representing the seventy nations; while “ואנחנו בשם ה’ אלקינו נזכיר” refers to us, Yisrael, located in the middle.

Then, the Megaleh Amukos adds an intriguing insight. This division of the nations explains why the holy nation of Yisrael’s day of rest is Shabbas Kodesh. In stark contrast, the Moslems, the descendants of Yishmael, celebrate their holy day on Friday, to the right of Shabbas Kodesh; whereas, the holy day of the Christians, the descendants of Eisav, is Sunday, to the left of Shabbas Kodesh. Once again, Yisrael occupy the central position, having been allotted Shabbas Kodesh to sanctify and cherish. This then is the implication of the passuk (Vayikra 22, 32): “ונקדשתי בתוך בני ישראל”—**and I shall be sanctified among Bnei Yisrael.** The passuk specifically employs the term “בתוך”, alluding to the fact that Bnei Yisrael stand in between Eisav and Yishmael.

Based on this understanding, the Megaleh Amukos elucidates the message of the Zohar hakadosh concerning the “lo ta’aseh”: “**You shall not plow with an ox and a donkey together.**” Yishmael is the corrupted version of Avraham’s midah of chesed; he is the chesed of the klipah—the klipah of the donkey. Hence, he is the leader of the thirty-five nations on the right side. Eisav, on the other hand, is the corrupted version of Yitzchak’s midah of gevurah; he is the gevurah of the klipah—the klipah of the ox. Hence, he is the leader of the thirty-five nations on the left side.

Therefore, the Torah prohibited us from uniting them: “לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו”. Their union poses a grave danger; for, they represent the source of all the forces of tumah of the seventy guardian angels of the nations of the world. This is consistent with the teaching in the Mishnah (Sanhedrin 71b): “פיזור לרשעים הנאה להן והנאה לעולם ולצדיקים רע להן ורע לעולם, כינוס לרשעים רע להן ורע לעולם ולצדיקים הנאה להן והנאה לעולם.” **Dispersion for the wicked is beneficial to them and beneficial to the world, but for the tzaddikim, it is detrimental to them and detrimental to the world. Assembly for the wicked is detrimental to them and detrimental to the world, but for the tzaddikim, it is beneficial to them and beneficial to the world.**

Eisav the Klipah of the Ox United with Yishmael the Klipah of the Donkey

In this manner, the Megaleh Amukos explains the assertion of the Zohar hakadosh that the union of the ox and donkey produces the dog—the klipah of Amalek. He cites that which is written after Yaakov took the Berachos from Eisav (Bereishis 28, 9): "וַיֵּלֶךְ עִשָׂו אֶל יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת מַחְלַת בַּת יִשְׁמָעֵאל": **so Eisav went to Yishmael and took Machalas, the daughter of Yishmael** (as a wife). His explanation is founded on the fact that Yaakov's midah is "Tiferes"—it is an amalgamation of Avraham's midah of "chesed" and Yitzchak's midah of "gevurah."

Hence, when Eisav saw that Yaakov managed to seize the Berachos from him with the strength of his kedushah, he concluded that Yaakov's power of kedushah was superior to his power of tumah. He reasoned that he only possessed the gevurah of the klipah, whereas Yaakov's Tiferes of kedushah combined both chesed and gevurah. Therefore, to overcome this disadvantage, he schemed to unite with the klipah of Yishmael, the klipah of chesed: **"So Eisav went to Yishmael and took Machalat, the daughter of Yishmael** (as a wife)." Thus, he, too, would possess the combined powers of chesed and gevurah, albeit from the side of the klipah, and would be able to prevail over Yaakov Avinu.

For this reason, Yaakov sent emissaries to Eisav to inform him (ibid. 32, 5): "עַם לִבְנֵי גֵרָתִי"—**I have dwelled with Lavan.** Rashi comments: **The gematria of "גֵרָתִי" is six hundred and thirteen ("taryag"). In other words, "I dwelled with Lavan HaRasha, yet I observed the taryag mitzvos and did not learn from his evil deeds."** Thus, Yaakov informed Eisav that the union of the klipos of Yishmael and Eisav—the klipos of chesed and gevurah—did not frighten him or concern him. In fact, he went on to say (ibid. 6): "וַיִּהְיֶה לִי שׂוֹר וְחַמּוֹר"—insinuating that he possessed the power to overcome even the union of the two forces of tumah of the ox and the donkey.

This explains the statement of the Zohar hakadosh cited above. The union of the forces of tumah of the ox and the donkey—namely, Eisav and Yishmael, the two leaders of the seventy nations of the world—produced the powerful klipah of Amalek, represented by the dog. In other words, the klipah of the dog, Amalek, encompasses the two klipos of the ox and the donkey, of Eisav and Yishmael.

In the gloss of Rabbi Chaim Vital on the Zohar hakadosh (Beshalach 65a, 1), he adds a fascinating allusion. The union of the ox and donkey begot Amalek—the dog—because the middle letter of שׂוֹר is a "vav," and the middle letters of חַמּוֹר are "mem-vav." The gematria of those three letters (6+40+6) equals 52, the gematria of כֹּלֵב (dog).

Thus, we learn that the klipah of the כֹּלֵב is generated by the middle letters of שׂוֹר חַמּוֹר. Based on this premise, the Imrei Noam (Tetzaveh-Zachor 4) writes that this was the intent of Esther's tefilah in the psalm "Ayelet HaShachar" (Tehillim 22, 21): "הַצִּילָה מֵחַרְבַּ נַפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי"—**rescue my soul from the sword, my essence from the grip of the dog.** She prayed to be rescued from the wicked Haman, who was a descendant of Amalek, the klipah of the dog. [Translator's note: The first letters of the words «הצילה מחרב נפשי» spell "ההמן".]

"Yerushalayim is surrounded by mountains" the Klipos of Eisav and Yishmael

Following this glorious path, we will proceed to elaborate on the triple Purim celebrated in the holy city of Yerushalayim. We learned from the Megaleh Amukos that the kedushah of the Shabbas, the rest day of the holy people of Yisrael, annuls the two klipos surrounding it—the klipah of Yishmael on its right, Friday, its rest day, and the klipah of Eisav on its left, Sunday, its rest day. Seen from this perspective, Shabbas represents an iron curtain separating those two klipos and preventing their dangerous, harmful union. Thus, Shabbas kodesh protects Yisrael from that union. This is precisely the message of the Mishnah cited above: **"Dispersion for the wicked is beneficial to them and beneficial to the world."**

In this light, we can finally appreciate the significance of the triple Purim in Yerushalayim. Let us refer to the passuk (ibid. 125, 2): "וְיִרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ וְהָרֵי סָבִיב לַעֲמוּדָה וְעַד עוֹלָם"—**Yerushalayim, mountains envelop her, and Hashem envelops His people, from this time and forever.** The Megaleh Amukos explains (Second Edition, Vayeishev): The mountains surrounding Yerushalayim are Eisav and Yishmael. They desire a portion of the kedushah; however, Hashem and his heavenly court surround and envelop Yerushalayim for His people. As a result, the forces of evil and impurity (referred to as the "Other Side"—the Sitra Achra) have no part of her.

As pointed out at the beginning of this essay, this three-phased format of Purim is only practiced in Yerushalayim when the 15th of Adar falls on Shabbas Kodesh. Now, we have learned that since Haman was a descendant of Amalek, he was a representative of the klipah of the dog, which is produced by the union of the ox and the donkey—Eisav and Yishmael. Therefore, it is necessary to abolish these three klipos via the kedushah of Shabbas that separates Friday—Yishmael’s holy day—from Sunday—the holy day of the Christians, the descendants of Eisav.

Therefore, our sages instituted the triple Purim in settlements surrounded by a wall dating back to the times of Yehoshua bin Nun in honor of Yerushalayim, which was surrounded by a wall back then. For, it is specifically in Yerushalayim—of whom it is said: **“Mountains envelop her,”** referring to the klipos of Eisav and Yishmael, who begot the dog, Amalek—that it is imperative to annul their holy days, Friday and Sunday, with the three days of Purim. This triple format of kedushah elevates all three days with kedushah and effectively abolishes the claims and powers of Eisav and Yishmael.

It is with great pleasure that we can now address the statement in the Gemara (Shabbas 88a) that in the times of Achashveirosh, Yisrael accepted the Torah willingly and lovingly due to the miracle of Purim. For, we have learned in the Gemara (A.Z. 5b): **“תנא דבי אליהו לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאוי”**—**a Tanna of the academy of Eliyahu taught in a Baraisa: A person should always apply himself to the words of Torah like an ox to a yoke and like a donkey to a burden.** This teaches us that in the merit of studying Torah like an ox with a yoke and a donkey with a burden from the realm of kedushah, it is possible to subdue the union of Eisav and Yishmael, the ox and donkey from the realm of the klipah. Therefore, when Yisrael merited subduing the klipah of Haman, the descendant of Amalek, who was born from the union of the ox and the donkey—the klipos of Eisav and Yishmael—Yisrael fulfilled and accepted with “ahavah” the commitment to study Torah like an ox with a yoke and a donkey with a burden. In this merit, may we be privileged to realize the complete geulah, swiftly, in our times! Amen.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb - לעילוי נשמת -
their dear mother
Lea bat Virgini ע"ה

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderful parents, children and grandchildren
לעילוי נשמת His Father ר' יצחק יהודה בן ר' אברהם ע"ה

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate this publication, please call the Areivim office: 845-371-2760 or email info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760 | INFO@AREIVIM.COM | P.O. BOX 166 HILLBURN, NY 10931 | WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

I would like to share two Midrashim from this Parsha which will lead us towards the same conclusion. Both of them describe the type of person that goes to Gehinnom. The first one asks, Mi Yorad L'shom, who goes to Gehinnom? Omar Rav Chomo, Mi She'eino Rogil La'asos Talmudo S'dorim S'dorim, Ubo'eit. Those who don't learn Torah in a methodical manner. As a result, they reject what seems to be a haphazard, unstructured, and therefore illogical lifestyle.

The second Medrash describes Gehinnom as being an Eretz Eifoso a land of flying, of wings. Why? Sheharesha'im Porchim K'off. The Resha'im fly like birds. What's the analogy? Resha'im, in this world, aren't settled and they run from one pleasure to another. Their punishment is Mido K'neged Mido. Since they chose to live a life running all over the place, they must now, not by choice, experience the same ungroundedness in Gehinnom.

Combined, these two Midrashim warn people of the risk, in

both worlds, of not being focused, methodical, and accountable to logical thought. I am always surprised when I speak to young, successful businessmen. They only have two drivers in their home but they still have three cars. They may decide to leave to a foreign country the night before they actually leave. Those without money make the same rash decisions in many areas of their lives, whether to invite themselves and their families to someone else's house for Shabbos when it's already Friday morning or to switch their children's schools on a whim.

They have no structure in this world and they may be unaware how much of the chaos is self-inflicted. While readers may not think this applies to them, it possibly still does, even if only in small degrees. How many people learn a Sefer cover to cover? How many people wake up in the morning and already know their schedule, challenges, and possible solutions? The degree of structure in a person's life, as the Medrash describes, is one of the many factors that will decide whether the person is a Ben Olam Habo.

How Purim Continues to Guide Our Lives

By Rabbi Shmuel Gluck

I recently saw a Medrash that described an incident in Sefer Shmuel Bais. During Dovid Hamelech's reign, there was a famine for three years in Eretz Yisrael. After three years, Dovid asked Hashem the cause, and he was told that it was due to 1) Shaul Hamelech's treatment of the Giv'onim and 2) because Shaul Hamelech wasn't properly eulogized. During each of the first three years, he scrutinized his nation to see if it was caused by Avoda Zarah and other serious sins. Why didn't he just ask Hashem right away?

Dovid Hamelech understood that what was to him **confusion wasn't something to complain about or circumvent. It was a part of the process and an important part of the solution.** He wasn't "allowed" to ask the Urim V'tumim until he first exhausted all available options. Ultimately, the cause was something that took place 35 years before, something Dovid Hamelech wasn't expected to consider.

Purim is the first national incident that took place in the post-Navi period of Klal Yisrael's history. **Purim was a trial run to see how Klal Yisrael reacts when we don't understand what is happening.** Even when we think we know what the

cause is, it isn't more than our conclusion, not something we know with the kind of certainty that prophecy brings. That makes Purim one of the most relevant of our Yomim Tovim. Today, we must constantly figure out what to do when we don't have all the facts, certainly not enough facts to avoid debate by multiple people with multiple explanations.

Readers may feel that the thoughts of this article are less about Purim and are more a smattering of life skills. That is true. That's because Every Yom Tov's message isn't limited to the Yom Tov. Are the concepts of Emunah and Mesorah limited to Pesach? Is living a minimalist life limited to the eight days of Sukkos? Every Yom Tov lesson is a lesson for each day of our life. **Many people compartmentalize life lessons to the few days of the Yom Tov itself if the message inconveniences them and restricts their lifestyle.**

Klal Yisrael has always relied on fact and a part of fact is detail. We have always understood that there's a difference between minutes and ounces when performing Mitzvohs and asking Shailos. Halacha isn't based on assumptions or estimates.

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS TETZAVEH 5781

Although people may be less aware, the leadership given to us by our Gedolim and the individual advice they and other Rabbonim give, is also based on facts, and isn't based on what feels right at that moment.

Since most people are not as learned in Halacha or in the Hashkafic parts of Torah which offer the guidelines for effective leadership and advice, some see the Chacham's opinion as his opinion and nothing more than an educated guess. Once we don't appreciate that their words are extracted from the Torah in a measurable manner and are indeed fact, we feel that we too can offer a theory. **Once that happens, opinions increase, factions emerge, Shalom decreases, and our ability to respond positively to the Nisayon given to us by Hashem becomes less certain.**

Because we realize that Chochma is more akin to a science than an art, Klal Yisroel has always respected that our Chachomim's advice is the result of knowledge. Their advice isn't the product of their free expression.

In recent years, and excuse my foray into politics, regardless of what one thinks of Mr. Trump, he has certainly, even within our community, made it acceptable to voice convenient theories, unsubstantiated facts, and biased views, and expect them to be an equal to true fact. Any opinion which has been voiced is as valid as anyone else's opinion.

Respect for institutions, even ones that the person has belonged to his entire life, has decreased as people are much quicker to reject views that are inconsistent with their interests. Arrogance has increased and hierarchy has become a "dirty" word. People don't believe that they are challenged with confusion because, "I know what really happened even though everyone says differently".

I would like to offer advice to the community (not to our leaders) on how we should react to global, national, communal, and individual challenges. These lessons can all be found in the story and Midrashim of Purim.

1) We have to accept that we won't have clarity in our lives, both personal and communal. We may never understand why someone becomes ill, we have a difficult child, or why we can't make Parnassa. The confusion is a part of the Nisayon we all face. Instead of it making us angry, we should see it as a part of our challenge and work on how to live life "even though I don't understand why these things are happening".

That doesn't mean we can't work towards making our lives better. It does mean that a lack of clarity is okay and we shouldn't insist on understanding everything, especially if our understanding will be a theory that fits into our view of life

and conveniently places blame on others.

2) There is nothing wrong with confusion. Let our Gedolim decide the next steps. While in today's times different leaders have different approaches, people must choose one Rav and follow him. (Choosing a Rav can be a challenge. Please call if you want to discuss this.)

It is arrogant to believe that we can be a Maiven in every area of our life. We go to doctors, lawyers and accountants. I know several people, housewives and minimum wage people, who are certain that they know better than professionals. Nevertheless, most of us know that it's foolish not to ask a professional and to embrace their advice in totality. Yet, those same people see Torah as an art, not a science, and think they too can insert their views despite not having decades of study and experience in this area.

Klal Yisrael let Mordechai lead even though it seemed that antagonizing Haman only made things worse. In addition, they had no idea of his plan, using Esther. The result was nothing anyone could have expected. Yet Mordechai simply followed the rules as taught by the Torah to know when to act with humility and when to act with strength.

3) Often, the confusion is because, in many cases, the "pieces" of this puzzle are spread out over decades, as was the case in Purim and the hunger in Dovid Hamelech's time. You are not expected to figure it out. Planning without knowing all the pieces can only increase

the problem.

4) We should be open to the idea that the problem and solution may be completely the opposite of what we thought it was. Mordechai was the solution not the problem. Eating from the Seudah many years before was the problem, not the solution. Since we can be "so wrong", it's best to leave it to our Chachamim.

5) Whatever the problem is, the solution will always require our continuing and increasing the fulfillment of the basic Mitzvoths such as Torah, Tefilla, and all the Bain Odom L'chaveiro Mitzvoths. Looking for specific causes doesn't remove the responsibility to become an overall better person.

We will, until Moshiach comes, live with confusion. We will always have to hope that Hashem will continue to guide us. We will always have to continue to improve, day by day, in the most basic of our responsibilities. Finally, we will always have to ask our Chachamim who have been studying the area of Klal Yisrael and the challenges Hashem places before us. Everything else is either unnecessary or worse, a diversion, which will only increase the challenges we face.

"Purim was a trial run to see how Klal Yisrael reacts when we don't understand what is happening."

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT" L

PURIM Parshas Zachor - 5764

Good Shabbos,

This is being written on a fast day, called the Fast of Esther. The fast was instituted by our Sages to convey some sense of the absolutely horrible situation that existed at the time the Purim story unfolded - a decree to kill all the Jews in the world, issued by the king over the entire world at that time.

Thank G-d, and due to G-d, everything gets overturned, so we celebrate, on Purim, this coming evening after Shabbos and the next day, with costumes, masks, drinking - losing our senses until the difference between Blessed is Mordechai and Cursed is Haman - both value 502 - is indistinguishable - giving gifts, and intense prayer.

The expression "all the Jews" in Hebrew is Es Cal Hayedim. The value of that expression, with the letters, is 542, which equals, with the collel, the value of the word Yisrael!

Purim involves a fast, and then a festive meal, as opposed to Yom HaKippurim (which could be translated as meaning ...the Day like Purim) where we we fast, and then we eat a meal. In many ways, it is higher than Yom Hakippurim.

There are some AMAZING, AMAZING aspects to Purim. And Lots (Pun Intended, since Purim means lotteries used by Haman to ascertain the best astrological day to destroy us!) of pieces to connect up Purim with Parshas Tezave and Pesach and Remembering Amalek and Moshe. You may want to print this for use at your Purim seudah! In fact, Haman (95) is the value of Mazal Tov, since he was offset by what appears to be good luck to Jews, and hence, the plural form of PurlM, since, our sages tell us, nothing is what it appears to be - since there is another lot that comes along with each apparent single action!

Consider:

King Achashverus - and Queen Esther - ruled over 127 Provinces. Sarah, Avraham's wife, died at 127. The value of the words Chayei Sarah, the life of Sarah, plus 127, equals the value of ....ESTHER! Our sages say that Esther merited the position to save the Jews in the merit of Sarah.

There are 166 passuchim in the Megillas Esther, which literally means revelation of hiddenness. There are exactly 166 words

in the two sections of the Torah describing what Amalek did in attacking the Jews after we left Mitzrayim!

We read, this Shabbos, one of those two sections dealing with Amalek. The Torah tells us to remember, and to not forget - - Quite an admonition.

The word to remember is Zachor. That is why this Shabbos is called Parshas Zachor.

Our sages tell us that we must review something 101 times to really remember it. 101 happens to be the difference in value between the word zachor - 227 and forgetting (shachach) - 328.

There is something else fascinating about this number, signifying remembering, and its connection to Purim and this week's parsha.

Tezave - mainly about the dress of the cohanim, following last week's structural parsha relating to the Mishkan - is the only parsha in the Torah after Sefer Bereishis which does not mention Moshe's name directly. Yet, says the Baal Haturim, Moshe is alluded to in the numbers of sentences in the parsha - which, you might have guessed, is 101. How?

The value of the inside letters when Mem Shin and Heh - Moshe's letters - are spelled out, equals ...101!

The value of Esther is 661. She represents the overturning of the 166 words empowering Amalek. The entire Megilla, in fact, represents the overturning of Amalek's attempts - through his ancestor Haman - to destroy us, with Hashem, who is not mentioned in the entire Megillah, guiding thousands of details which culminated in Haman's demise.

Haman has a Heh, which is the fifth letter of the Aleph - Bet, a Mem, which is the 13th letter, and a Nun, which is the 14th letter. This makes the "positional Gematria" equal to 32, which is the value of the word Lav, heart. He tried to block the heart of Yisrael. Yet it is with one heart that our sages tell us we received the Torah - With each man, with one heart, the expression goes!

How does the Megillah touch our hearts?

We read the Megillah twice. Two times the 166 passuchim in the Megillah equals 332, the value of the first letters in the sentence, Shema Yisrael, Hashem Elokeinu, Hashem Echad!

That statement, the essence of Judaism, tells us that we should listen, and know that, amidst the cover of nature represented by Elokim - which has the value of the word for nature, Hateva - Hashem, the name meaning existence - Haya (He was), Hove (He is) and Yeyeh (He will Be) - is the One force behind all the other forces that we experience. The megillah is the ultimate narrative of this basic Tenet of Judaism.

The word Shelav, FROM THE HEART, which Haman tried to block, has the value...332! Our hearts become greater vessels of appreciation from the reading, TWICE, of the megillah.

Haman descends from Amalek. Amalek represents doubt, Safek, which, like the word Amalek, equals 240.

The doubt, the Safek, is turned on Purim to Sameach, to Simcha. Both words are pronounced the same way. Safek and Sameach. Simcha is softer.

The value of Haman (95) plus Amalek (240) equals, with the collel, 336, the value of ....PURIM!

Purim, in positional gematria, equals..17(Peh) plus 6(Vav) plus 20(Reish) plus 10(Yud) plus 13(Mem), which equals 66.

Our sages tell us that Purim will be celebrated after Meshiach comes. It will always be celebrated.

We see that from the positional gematria 66 of Purim, which equals the value of the expression described above,..... Haya, Hove, Yeyeh!

We do not recite Hallel, which means unfettered praises, and is a special section of King David's Tehillim on Purim. The miracle was hidden, so the thanks must be hidden, says Rav Hutner, of Blessed Memory.

Yet we see that the Purim, in positional value - 66 - in fact, equals the value of ...Hallel, with the collel! Purim , and its subsequent resulting acceptance of the Torah by the Jews around the world over 2000 years ago - How we have fallen - represents the full expression oh Hallel

This hiddenness is further supported by the value of word hidden - Sassor, or Steara (Samech, Tav, Reish) - which equals 660, or 10 times 66! The name Esther, is, actually, Aleph Sasar, the Aleph - Hashem - Is hidden.

The word Samech Tav Reish has three meanings, according to Rabbi Ephraim Wachsman. Hidden, contradiction, and taking apart.

They all are different aspects of the same action - gaining clarity through creating order. In order to create order (Pun intended), one needs to take apart, and contradict, before order, or Seder, is established.

As we saw in the pronouncing interplay between safek and sameach, the word seder, the essence of the Pesach holiday , is pronounced exactly like Steara, but seder is softer. This makes sense since it comes out of steara, of confusion and contradiction. The softer words come from the harder version. Rachamin comes from the Din!

Our sages point out in the Talmud that Esther, Haman, and Mordechai are all alluded to in Sefer Bereishis. What is truly fascinating is that Haman's allusion - VHamin HaAtz - Did you eat from the Tree - has the value of Atz Hachaim, the tree of life, AND the value of .....AMALEK!

The Megillah starts with a sentence that begins with a Vav and ends with a Heh! Those are the letters that Amalek attempts to wipe out from Hashem's name, representing this world - the Heh - and the connection to the world to come - represented by the Vav.

The Megillah ends with a sentence that, you might guess, alludes to Hashem, whoses value is 26. That last sentence, in the 166th passuk, begins with the word Ki -and the letter Caf, which has a value of 20 - and ends with word Zaro, offspring - and the letter Vav, with a value of 6! There is a further allusion to Hashem!

One of our sages points out that the first and last words of the Megillah add up in value to 314, Mordechai Hayehudi, Mordechai the Jew! 314 is also the name Shakei, Hashem's name standing for limited revelation.

This is all just the tip of the iceberg. Amalek , the Torah tells us, tried to cool us off. Korcha Baderech. the word Korcha is also mikra, which means chance. He tries to make us see all life as a lottery, which no ultimate meaning.

As I have written before, the difference in value between Yisrael and Amalek is 301, the value of the word AISH, fire. If we do not keep a fire going as to our heritage, and to our not being natural creatures, than Amalek is gaining on us.

A Final thought - FOR NOW .

In both the Megillah, and in the Pesach story, Haman and the Egyptians missed Moshe's birth. Haman chose the 7th of Adar because it was the day Moshe died. He did not know that he was also born that day, says the Meor Anyim, in all of us. In Egypt, Moshe was born at the start of his mother's seventh month of pregnancy. The Egyptians were looking to kill all the first born males - which is why their first born all died on the night before we left Egypt. Their calculations were off, just like the calculations at the time of Purim for the seventy year period between the destruction of the First Temple and the rebuilding of the Second which was the basis for the SIX MONTH feast mandated by Ahasverus. Imagine - Purim came from our participation in a feast celebrating our demise and the apparent demise of our Hashem in terms of fulfilling a prophecy about rebuilding within 70 years!

And look who is still standing, years after the discovery of Ahasverus' palace in Persia with exact correspondence to the descriptions in the Megillah!

The Egyptians missed Moshe, and the rest, as they say, is still being written by his offspring, all of us, in Purim, the end of the period of Revelation and Prophecy, and in Pesach. It is not, as Amalek says to us today, mikra, chance. Haya, Hove, Yiyeh!

Freilech Purim!

David

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PURIM

TIME TO DECORATE YOUR HORSE

(This article is taken from Purim 2018)

In the parsha we find the vessel of the Kiyor from which the Kohanim would wash their hands and feet before performing the avodah. Rashi explains that the Kiyor, the copper laver, was constructed from the donations of mirrors that the women in Mitzrayim used to adorn themselves in order to arouse their husband's affection towards them for procreation. The men were physically emotionally and psychologically weary and Klal Yisrael would not have emerged as a nation without the mirrors of the woman. Moshe initially was reluctant their contribution since mirrors reflected the evil inclination of pandering their vanity. Hashem said to Moshe that these are more desirable to me than any other donation for the building of the Mishkan. The woman transformed the mundane and even the yetzer harah into a spiritual edifice of glory to Hashem. The Mishkan reflected such a concept as it was constructed from **מקראים** which the letters also spell **מקראים** falsehood, and **עצי שטים** which alludes to **שטות** immorality. The Mikdash which is a place of dwelling for Hashem's Shechinah, even falsehood and vanity of evil inclination can be transformed and elevated.

The Ari Hakadosh said that the name **יום כיפורים** could be read **יום כפורים** day similar to Purim. By reading it this way it is conveying that Yom Kippur is only similar to the day of Purim suggesting that Purim is on a higher level. How should we understand such a revolutionary thought. After all Yom Kippur is a day of fasting and teshuvah starting from the night before in contrast to Purim which is a day of drinking joyfulness celebration eating etc? Maybe it is time that we finally take a deeper look into Purim otherwise we might be missing out on one of the deepest holidays that Hashem has given to us.

Just look at the stark contrast. On Erev Yom Kippur we eat the entire day in order to fast the next day. On Erev Purim, the day of Taanis Esther we fast in order to make the following day a celebration. On Yom Kippur the fast is the goal while on Purim to celebrate which is the goal. Once a year on Yom Kippur, the Kohen Gadol enters the Holy of Holies. On Purim the Holy of Holies enters the Kohen Gadol.

In order for these contrasts to impact a full insight let us hear two stories from the Tzemach Tzedek which both share a similar lesson. A chossid once asked the Tzemach Tzedek what is the true meaning of a chossid? The Rebbe told the chossid a story through which he would understand the level of a chossid. A group of Chassidim were travelling to the Rebbe when the horse which was pulling their wagon transporting them suddenly died. The driver volunteered to leave and attempt to get another horse to bring them to their destination. Meanwhile the Chassidim were spending time together talking different matters until one Chossid out of boredom posed a very peculiar query concerning the horse that died. Was it a chossid or a Litvak? As insane that the question was, it woke up everyone to a lively spirited interest. One chossid concluded that the horse must have been a Litvak because it died so we should never reach the Rebbe. Another Chossid said that he must have been a Chossid for sure. This that he died on us was because he didn't want to remain a "ferd" a horse. The Tzemach Tzedek said to his inquiring Chossid that is the true meaning of a Chossid one who elevates his nefesh habehamis (animal; soul) to serve Hashem.

A second story is about a discussion between the Tzemach Tzedek and his chassidim on what did the Chassidish Movement achieve. One chossid answered that before Chassidus everyone knew that a dog (nefesh habehamis) had to keep his mouth closed in order not to bite. Once the light of Chassidus came into the world, it was revealed that one can knock out the dog's teeth. The Tzemach Tzedek said that this is not true at all. After the spread of the Chassidic teachings, then that dog turned into a Man.

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH www.zeevhatorah.org
For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

One way to deal with the yetzer harah is to control it, **אֵינְךָ מְשַׁבְּחִים** train in, hold the reins, and suppress its cravings. The higher level is **אֵינְךָ מְשַׁבְּחִים** to elevate it and transform it to work to achieve the will of Hashem fulfilling the passuk **לִבְרַךְ** with both of the yetzers, good and bad. Yom Kippur is a day when we suppress the animal soul, we fast and afflict ourselves, sort of starving the animal within, restraining it from acting up. The spiritual light of Purim is so enormous that even the animal soul is working together **וְהוֹנֵהפֹךְ** with the neshama to cleave to Hashem. The Yom Tov of Purim is a day of everything is turned around for the good which includes our enemy the yetzer harah.

On Shavuus we received the Torah but with coercion from Hashem by placing the mountain upon our heads and giving us an ultimatum. On Purim we received that same Torah but this time out of love without the power of force and manipulation. On this day, even our animal soul thirsts and craves for spiritual fulfillment through the word of Hashem. On Purim the Holy of Holies enters the Kohen Gadol, the horse stops being a horse and becomes an **אֲדָמָה** serving Hashem.

Chazal say concerning the Avos that they ran before Hashem like horses in the swamps (Sanhedrin 96a). Even after attaining such spiritual heights they still ran before Hashem like horses in the swamps where the horse could not slow down otherwise it would sink. Chazal do not describe the Avos as horses merely as a metaphor, but rather in the real **מַשְׁמָעוֹת** sense of the word. This is how the Vilna Gaon explains the passuk (Shir Hashirim

Like the horses pulling the chariots of Pharaoh, so too **כִּן דְּמִיתִיךָ רַעֲיָתִי** compared you Yisrael. The Gaon explains that Just like the horses of the chariots of Pharaoh are decorated with various ornaments, so too Yisrael who are My horses pulling My chariot, are decorated by Me.

The Torah warns the king not to acquire too many horses to serve and glorify himself. The Torah wants that one should stop living like a horse glorifying his animal soul, but rather become a living horse for the chariot of Hashem and glorify Him instead. The story of Purim, when describing the downfall of Haman, begins to unfold with the episode with the horse of the king. Haman relates to the king that the most honorable person to the king should ride on the king's horse and be led throughout the streets of the kingdom. Haman was only interested to feed the selfish horse within himself. (Esther 6,8) As his downfall occurs **וְעַלֵּי הַמֶּלֶךְ** the horse upon which the king rode upon should be given to Mordechai. Now that it was presented to Mordechai the passuk has a totally different interpretation. Our Chazal tell us that whenever it mentions the word melech in the Megillah without a name it refers to Hashem the King of Kings. We can now interpret the passuk that Mordechai was a Yid who was the ultimate horse for the chariot of Hashem in that generation. He is described as "the horse upon which the King (Hashem) rode upon".

Mordechai possesses the avodah to transform the yetzer harah into tov. Mordechai is alluded to in the incense of **מֵרְדֹּכַי** which according to some meforshim its origin came **וְהוֹנֵהפֹךְ** from the blood of a non kosher animal and yet was part of the incense sacrifice Elevate and transform! It is very interesting that the number of 167 is the theme of Purim and fighting Amalek. There are 167 pessukim in the Megillah, 167 words in the parsha Beshalach which deals with the attack of Amalek and 167 words in the parsha of Zachor. The word **וְהוֹנֵהפֹךְ** is also 167. Purim is the lofty level gifted to the Yid to experience **וְהוֹנֵהפֹךְ** of transforming the human body into the horse that pulls the chariot of the King of Kings. It is the Holy of Holies comes to every Yid on Purim. One can achieve on Purim enormous yeshuos not only through reciting Tehillim but also from dancing, singing, and drinking as well, so long as we are not just "horsing around" but hooking yourself up to the chariot of Hashem. Then Hashem will decorate us with His kingly garments and we will ride through the Reshus Harabim, the world of earthliness and materialism, and everything will be glorified through us as they join us to serve the King of Kings.

- Rav Brazil, Gut Shabbos, Freichen Purim

ואתה תצוה את בני ישראל

Now you shall command Bnei Yisrael. (27:20)

Not Moshe, just, V'atah, "Now you." Indeed, the Torah does not mention Moshe Rabbeinu's name in this parsha. This is by design, because, in his defence of Klal Yisrael, following the sin of the Golden Calf, Moshe pleaded that they be forgiven. If not – m'cheini na mi'Sifrecha asher Kasavta, "Erase me from Your Book that You have written" (Shemos 32:32). When a tzaddik issues forth a declaration it is not ignored. Thus, one parsha, the one which usually is read around the seventh of Adar, which is Moshe's yahrzeit, is missing his name. From the time that the Torah records Moshe's entering the scene in Sefer Shemos, until the end of the Torah – this is the only parsha that is missing his name. He sacrificed his name in this parsha out of his abiding love for Klal Yisrael.

Hashem turned to Moshe and said, "V'atah Tetzaveh; Now you shall command." As a result of Moshe's request to have his name withheld from the Torah – as a result of his extreme devotion to his nation, Hashem said, "You" be the one to issue the command. No name, but "you," because Hashem always acknowledges and rewards sacrifice.

Mesiras nefesh, sacrifice, for Klal Yisrael is not uncommon. Jews from all walks of life have sacrificed themselves for Hashem, for Judaism, and for Klal Yisrael. What is more difficult to come by is to live a life of sacrifice. Kiddush ha'chayim, sanctifying life, is the form of sacrifice that seems to be more demanding. We are prepared to fight to the death to sanctify Hashem's Name. Are we likewise prepared to live a life of commitment and devotion, regardless of what Hashem asks of us?

The Chafetz Chaim, zl, was once traveling by train together with the Imrei Emes, zl, of Gur. Word spread that these two Torah giants were traveling together. As a result, Jews gathered at every stop to gaze at these holy men and receive their blessing – even if it was through a railcar window. At every stop, the Gerrer Rebbe went to the window and blessed those who had congregated at the station. The Chafetz Chaim demurred, claiming that this world is only a vestibule before the next world. The honour and acclaim one receives in this world diminishes the reward that he would otherwise receive in Olam Habba, The World-to-Come. "Why should I benefit from imaginary kavod, esteem?" he asked.

The Imrei Emes replied, "For Klal Yisrael (to give a Jew satisfaction), I have long ago been mevateir, conceded, my Olam Ha'zeh (This World) and my Olam Habba (World-to-Come). The Chafetz Chaim went to the window at the next stop.

One need not be a Torah giant to express his love for and commitment to Hashem via self-sacrifice. The following story demonstrates that even an ordinary Jew, who was not raised in a strong Torah-oriented background, who did not descend from an illustrious pedigree, gave up his life to proclaim commitment to Hashem. After all, a life in which we must renege our conviction is not a life worth living.

For many years, Jewish boys in Russia (from the young age of six years old) were subject to the evil decree of the Cantonists. Boys were taken captive and forced to serve in the Russian Army for up to twenty-five years, during which time they were physically and

emotionally abused and subject to anti-religious laws in which Torah, Kosher and Shabbos were strictly prohibited. The Tzemach Tzedek would often visit these brave soldiers to encourage and offer them emotional and spiritual support. He would reiterate to them, "A person should give up his life, rather than renege on his Yiddishkeit. Even if the Czar himself instructs you to turn your back on your religion, you should sacrifice your life, rather than listen to him!" (In most cases, this was wishful thinking, since these men had been snatched as children, and, as a result, had little to no Jewish upbringing which would inculcate them with strong Jewish conviction and commitment.)

Among the soldiers listening to the Rebbe was a sailor named Shimon Levin – a Cantonist who had been held captive for most of his life. He was an excellent soldier who enjoyed being in the Russian Navy. His friends were impressed by his bravery and ensuingly dubbed him Semion Bodri – Shimon the Brave.

Shimon received a high commission as a Naval officer, stationed at a base near the Black Sea. One day, his base was informed of important news. The Czar was vacationing nearby and planned on touring the base! As the most powerful person in the country, the Czar injected a sense of fear and awe in every soldier. In his honour, the base was cleaned to a fault. Mistakes were not tolerated in the Russian Army. As part of their welcoming performance, one of the officers would perform an act of extreme bravery in honour of their esteemed guest. Shimon Levin was selected to perform the act of bravery.

As everyone watched with bated breath, Shimon stood at the bottom of the tallest ship mast on the sea. He climbed up the mast without stopping, and, when he reached the very top, he dove into the sea! He immediately swam back to the boat, climbed up and saluted the Czar.

The Czar was enraptured. He was thrilled. "Semion Bodri, I want to reward you at a celebration tomorrow!" the Czar declared. The next day, with many officers and important guests in attendance, the Czar announced, "Semion Bodri! Due to the bravery you demonstrated yesterday, I am promoting you and elevating your rank to admiral in the Russian Navy!"

"But I am Jewish and, according to Russian law, I cannot hold a position higher than an officer."

The Czar was surprised and embarrassed, "So, you will change your religion and become an admiral – now!"

Shimon immediately replied, "I must first carry out the same act of bravery that I did yesterday.

Shimon ran up the ship's tall mast and climbed to the top. Shouting so that everyone could hear, he declared: "Your majesty, for twelve years I have served in the Russian Navy, and I love my job. However, more important than all this, I am a Jew! I have always observed Shabbos and kept kosher during these twelve years. I will never stop being a Jew. I will never leave Hashem. Shema Yisrael Hashem Elokeinu Hashem Echad!"

Shimon took one last dive into the sea – only this time he did not emerge from the water. He had publicly given up his life Al Kiddush Hashem, to sanctify Hashem's Name. This way, the Czar could not force him to renege his Yiddishkeit. Shimon's greatest act of bravery was performed in death. May his name be a blessing.

אתה הקרב אליך את אהרון אחיך

Now you, bring near to yourself Aharon, your brother. (28:1)

Horav Naftali, zl, m'Ropshitz, interprets the *pasuk* instructing Moshe *Rabbeinu* to bring Aharon *HaKohen* closer as an admonishment to our quintessential leader to take a lesson from Aharon's approach to relationships with people. Moshe was prone to isolating himself from people. He never knew when Hashem would call on him; thus, he was always prepared. His tent was outside the camp. While he was always available when someone called, he was not as accessible as Aharon *HaKohen*, who was known for his outreach in loving and pursuing peace. As the great conciliator, he was always in the "trenches" with people. Hashem intimated to Moshe: A leader must spend time with his congregation, know what ails them and what they are missing. He must love them, be sensitive, and approachable.

At first glance, this exposition does not seem consistent with the Moshe to whom we were introduced in *Parashas Shemos*. As a young "prince" raised by Pharaoh's daughter, he could have led a refined life of privilege without a care in the world. Yet, he went out and was *nosei b'ol im chaveiro*, carried the yoke with his friend. He joined his brothers who were being persecuted by the Egyptian taskmasters. It seems to me that Moshe's behaviour was far from that of an isolationist. One who is reclusive does not leave the comfort of his palace to break his back among his brethren.

A distinction exists, however, between *mesiras nefesh*, self-sacrifice for a fellow, and friendship. Many of us are willing to run out and help the fellow in need – regardless of the demand it will place on our time, money and even health. How many are prepared to "sacrifice" our time and even spiritual advancement to befriend someone who could use a friend, who requires guidance, comfort, or emotional assistance? How many of us are willing to spend time with those Jews – both male and female – who are alone – single fathers, mothers, children, some of whom do not fit into the "mould." This is what is meant by friendship. When one is isolated, he is unaware.

A young *rav* once told the *Divrei Chaim* that he was unaware of the economic and emotional issues plaguing a certain family. The *Rebbe* told him that he had no business being a *rav*. A *rav* who isolates himself from the community should select another profession.

ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל

You should take the two *Shoham* stones and engrave on them the names of *Bnei Yisrael*. (28:9)

Chazal (*Sotah* 36b) teach that when Yosef *HaTzaddik* almost fell prey to the blandishments of Potifar's wife, an image of Yaakov *Avinu*, his father, appeared before him and said, "Yosef, your brothers' names will eventually be engraved upon the stones of the *Ephod*, and your name (as of now) is destined to be included among them. Do you want your name to be omitted (if you sin)?" When Yosef heard this, he immediately withdrew. Potifar's wife was not going to cause him to be deprived of his spiritual destiny.

So much for Yosef. What about Reuven and Yehudah? It is not as if they were not involved in an activity that reflected a degree of lapse in morality (relative to their elevated spiritual plateau); yet, their names were not omitted from the stones. Veritably, this is because of their *teshuvah*, repentance. Does this mean that had Yosef sinned and subsequently repented, his *teshuvah* would have been deemed unacceptable – and his name omitted from the *Ephod*? If so, why was he held to a different standard than Reuven and Yehudah? [Simply, we can say that whatever questionable moral decline they experienced, it was certainly not the same as an immoral relationship with the wife of his master. True, he did not

initiate the sin, in that he was seduced and compelled by an unsavoury woman bent on committing an iniquitous act of infidelity. Nonetheless, the egregiousness of the sin should have sufficiently distanced him from its perpetration.]

Horav Shimon Schwab, zl, offers a compelling insight into the *Shoham* stone's function and Yosef's connection to it. The *Kohen Gadol's Choshen*, Breastplate, contained twelve precious stones upon which the names of the twelve tribes were engraved. The stone on the Breastplate which corresponded with Yosef's name was the *Shoham* (onyx) stone. The *Shoham* was unique in the sense that, in addition to its placement upon the *Ephod*, two additional *Shoham* stones were on the shoulder straps of the *Ephod*. Six names of Tribes were engraved upon each of these stones, so that all twelve names were on both stones. In other words, Yosef's name was engraved twice upon the *Shoham* stones – once on the *Ephod* and once on the *kispos ha'Ephod*. Yosef's (*Shoham*) stone was the foundation stone upon which the names of all the tribes were engraved. This is why Yosef is called *tzaddik yesod olam*, 'the *tzaddik*, righteous person, foundation stone of the world.'

Had Yosef fallen prey to Potifar's wife's seductive efforts and subsequently repented, his name would (like Reuven's and Yehudah's) still be etched on the *Ephod*. He would, however, have forever lost his *tzaddik yesod olam* status, because he had blemished it with sin. He no longer would have been the untainted, quintessential *tzaddik*. He was the *tzaddik* who had erred, repented and now was once again a *tzaddik*. When one is a *tzaddik yesod olam*, he has no room for error. When Yaakov *Avinu* appeared to Yosef to inform him that if he sinned his name would not appear on the *Ephod*, he meant that, while his name might have a place on the *Choshen*, his designated stone, the *Shoham*, would no longer serve as the foundation stone for all *Klal Yisrael*.

והיה על מצח אהרון... והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני ד'

It shall be on Aharon's forehead... and it shall be on his forehead always, to bring them favour before Hashem. (28:38)

The *Tzitz*, Head-Plate, was a unique addition to the *Kohen Gadol's* vestments. When the *Kohen Gadol* wore it, the two words that were engraved on it: *Kodesh l'Hashem*, Holy to Hashem, served to gain Heavenly favour for blood or sacrificial body parts that were offered on the *Mizbayach*, Altar, while in a state of *tumah*, ritual contamination, allowing them to be accepted by Hashem. *Tzitz meratzeh*: the *Tzitz* caused ineligible offerings to become accepted. Whether this was only when Aharon/*Kohen Gadol* wore it on his forehead is the subject of a debate in the *Talmud* (*Yoma* 7b). One *Tanna* takes the position that the *Tzitz* itself was always *meratzeh* – whether the *Kohen* wore it or not. The other *Tanna* opines that it provided atonement only while he wore it, which limited its effectiveness, because he was prohibited from wearing his vestments when he was not actively involved in the *avodah* in the *Bais Mikdash*. When he wore it, however, it was necessary that he was always aware of it being on his head. As a result, he would touch his hand to it at frequent intervals.

The significance of constant awareness without *hesach hadaas*, removing one's thoughts, cannot be overstated. Only one who maintains his awareness of and connection to *Kodesh l'Hashem* in his mind and in his heart will reflect the Torah's illumination from within himself. As such, the Torah becomes an intrinsic part of his essence. The importance of diligence in learning Torah, or *hasmadah*, can be perceived through an analogy to a cup of coffee. In order to make a drinkable cup of coffee, one must cook the water until it reaches a boiling point. To achieve this, the water must cook continually. If he were to remove the water from the fire every minute, and then return it to the fire – it would never achieve its boiling point.

Horav Chaim Zaitchik, zl, cites the well-known story of Rav Preida (Eiruvim 54b) who had a student who required learning each lesson four hundred times before he was able to master it. One day, Rav Preida was required to leave to attend to a *mitzvah*. He did not leave until he had taught his student the lesson the usual four hundred times. Only this time, for some reason, his student had difficulty in grasping the lesson. When queried by Rav Preida why this day was different than all other days, the student replied, "From the very moment that they informed the master that there was a *mitzvah* to attend to, I was *masiach daas*, my attention was diverted, because every minute I worried that 'now, the master will rise up and leave me.'"

Incredible! It takes four hundred reviews to embed the lesson into the student's mind. Yet, the *hesach ha'daas*, diverted attention, causes such an interruption in the continuum of learning that the student is unable to retain the lesson. At the end of the day, the *Rebbe* started four hundred times, but, as long as the student's attention was not on board, his efforts were wasted. One can sit in front of his *Gemorah* all day, but if his mind is not completely focused – he will not achieve what he is capable of achieving.

The *Alter, zl, m'Novarodok*, was wont to use a practical analogy to explain the concept of focus. A fellow left home on a journey that would take him to a distant country. His purpose in going there was to attend to pressing business that would require all of one day. In other words, he was traveling to a distant country for one day – full stop. As things would have it, every day something new came up that prevented him from returning home in a timely fashion. These "things" occupied him for twenty years! For twenty years, every single day, he was packed and ready to return home. It was always something that came up at the last minute. At the end of the day, however, as far as he was concerned, the past twenty years had amounted to nothing more than one day.

Another fellow also took a long journey. He planned to be away for twenty years. That was the plan. He was very fortunate, however, to accomplish his goals in one day! While it is true that he was there only for one day, in his mindset, that day was twenty years long! The lesson is obvious. Twenty continuous years focused on one day fly by without notice. On the other hand, one day that was supposed to be twenty years long can feel like twenty years. A person who is focused on his learning with no room or tolerance for diversion of any kind will maintain the diligence required for achievement in Torah study.

Many people learn, but *hasmadah* eludes them. Many are proficient in learning and have achieved incredible heights in Torah. Nonetheless, they have not yet reached *masmid* status. How does one achieve such focus and commitment? The following story saw light in *Peninim* many years ago. I think that its message is timely. A *maggid* related that, as a young man, he had studied in a small Lithuanian town. In the *bais medrash* of that town, an elderly man who was at least in his nineties sat and studied Torah literally every waking minute of the day. He was so deeply engrossed in Torah study that he ate his meals where he sat, never leaving his Torah study. He fell asleep in front of his *Gemorah*, and – upon awakening – he immediately returned to his blatt *Gemorah*. He was the object of envy throughout the *bais medrash*.

One day, a group of curious students approached him and asked him for his secret. How is he able to study so diligently for so long? He explained that as a youth he had been blessed with a sharp, astute mind. He was able to grasp the various profundities of Torah with ease. Alas, he had one problem, *hasmadah*, diligence. His attachment to the "study" part left something to be desired. At the time, he was a student in the famed *Volozhiner Yeshivah*, whose *Rosh Yeshivah* was *Horav Chaim Volozhiner, zl*. Rav Chaim approached him more than once to be more diligent, to increase his *hasmadah*, but to no avail. He possessed a great mind, but he was

also subject to the powerful allure of the *yetzer hara*, evil inclination, that presented an overwhelming challenge to his Torah study.

"One night, about 2:00 a.m., in the midst of a deep sleep, I heard someone calling my name. First, I stirred, but, after the voice persisted, I awoke to see none other than the venerable *Rosh Yeshivah* standing over me. You can imagine the awe that permeated me as I saw Rav Chaim standing there with a candle in his hand, motioning me to follow him. Without further ado, I jumped out of bed, quickly dressed, and followed Rav Chaim. He quietly led me through the streets of the city until we reached its outskirts. Never once did Rav Chaim say a word. He just led until we reached a large forest.

"We entered the forest and stopped in the middle. Suddenly, the *Rosh Yeshivah* turned to me and raised his voice, 'You know that *Chazal* teach that when one studies Torah, the *Shechinah* sits opposite him and studies also. My child, if you do not want to learn Torah, why should you prevent Hashem *Yisborach* from learning?' This heartrending plea, emanating from the innermost recesses of his heart, moved me beyond control. All night, I tossed and turned. My *Rebbe's* anguished cry resonated through my ears. His profound accusation was mind-boggling. How could I impede the learning of the *Ribono Shel Olam*? From that day on, I decided that I would no longer prevent Hashem's learning. On the contrary, I wanted to learn *with* Hashem *Yisborach*. I changed my entire attitude towards Torah learning and became a *masmid*."

We now have an entirely new perspective regarding Torah study and the *chavrusa*, study partner, with Whom we learn.

Va'ani Tefillah

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים
Sim shalom tovah u'vrachah chein, chaim v'chesed, v'rachamim.
Establish, peace, good and blessing, life, favour,
kindliness and mercy.

We are placing a tall order when we ask for peace. We begin by asking for peace and, then, for good measure, we increase our petition by including five subdivisions: good, blessing, favour, kindness and mercy – with each one in its own right a great generalisation.

Is it necessary to include each of these five in our request? After all, asking for peace in general includes by its very nature these five subdivisions. Why the details, if, in fact, they are a consequence of peace?

Horav Avigdor Miller, zl, explains that it is, indeed, vital to include these subdivisions in order to fulfil our duty to maintain *bitachon*, trust, in the Almighty and our gratitude to Him. Once we acknowledge the details, we (if we concentrate on what we are saying) understand how much we must rely on Hashem (*bitachon*). With this perception of detail, we realise how much we have to be grateful to Him. Thus, the enumeration of the details is a critical part of our prayer service to Hashem.

To sponsor a mazaltov, simcha or yartzeit, email: peninim@dvar.info

The Way to Do a Favor

27:20 "ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זר כתיבת למאור, להעלות נר תמיד"

"Now you shall command

the B'nei Yisroel that they shall take for you pure, pressed olive oil, for illumination, to kindle the lamp continually." What was the purpose in the Avodah of the Menorah?

This expression for kindling lights is used only in connection with the service of the Menorah. It precisely describes the duty to hold the kindling flame against the wick until the wick continues burning on its own, as the Gemara in Shabbos 21a says, "שתהא, שלהבת עולה מאליה." This signifies that the task of the Torah teacher is to make himself superfluous. His task is to not keep those who he teaches continually dependent upon him, rather he is supposed to teach his students how to learn on their own – that they should have their own fire burning. In addition, there is an implied admonition here to both teachers and students to be patient with one another. (The flame and the wick stay together as long as needed until the wick can stay lit on its own). (ר' שמשון רפאל הירש)

Hakodosh Boruch Hu was telling Moshe Rabbeinu here, "It is not that I need these lamps for Myself, rather the reason for this command is so that you provide light for Me, just as I have provided light for you. Why do I give this command? In order to raise you up, to glorify you in front of all the nations of the world that they should say, "The people of Yisroel were chosen to provide light to Him Who provides light to all things." This can be explained with a Moshol to a man who could see, and a blind man who were walking together. The man said to the blind man, "Come, I will hold on to you." This way, the blind man was able to walk. When they entered the house and the blind man was able to walk on his own, the man told the blind man, "Go forth and light the lamp to provide light for me, so that you should not be beholden to me for having escorted you; that is why I told you that you should provide light for me." The man who can see in the Moshol is a reference to Hakodosh Boruch Hu, as the Posuk says in Divrei Hayomim 2:16:9 "כי ה' עיניו משטטות" – "בכל הארץ" – "For Hashem's eyes roam throughout the land." The blind man in the Moshol is a reference to Klal Yisroel, as it says in Yeshaya 59:10 "נגששה כעורים קיר וכאין" – "עניים נגששה, כשלונו בצהרים כנשף the wall like the blind; and like the eyeless we grope, we stumble at noon as in the dark of the night." We stumbled with regard to the Eigel at six hours of the day (the initial mistake that led to the Chet of the Eigel took place after the sixth hour on the 16th

day of Tammuz had passed). Hakodosh Boruch Hu provided light for Klal Yisroel and led them through the Midbar; Hashem went before them by day in a pillar of cloud to lead them on the way, and by night in a pillar of fire to give them light. When it came time to build the Mishkan, Hakodosh Boruch Hu called to Moshe Rabbeinu and said to him that they shall take for you pure oil. Klal Yisroel said to Hakodosh Boruch Hu, "You are the source of all light and You light my lamp, and yet You say that we should provide light for You?" Hakodosh Boruch Hu responded to Klal Yisroel; "I command you to kindle light before Me only in order to raise you up, that you should provide light for Me just as I have provided light for you." (שמות רבה)

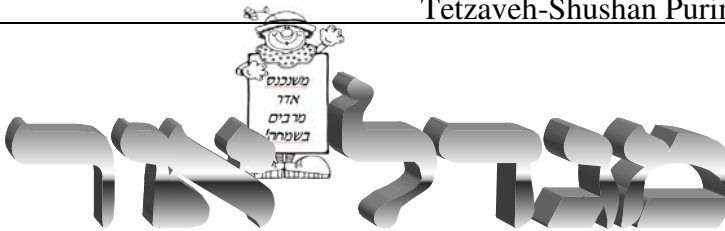
Bereishis 45:8 "ועתה לא אתם שלחתם" – It says in Shemos Rabbah 36:2 that Hakodosh Boruch Hu told Moshe, "It is not that I need these lamps for Myself, rather the reason for this command is so that you provide light for Me, just as I have provided light for you (see above Medrash)." We learn a great Yesod in Middos from this Medrash. It is natural that when one does a favor for another, he does not want to receive anything in return for that favor. It is not because he really wants to do a Chesed for the person, rather it is just the opposite, and he is doing so because he wants the person to be forever beholden to him, for the favor he did for him. He therefore refuses to take anything in return for the favor. We learn from Hakodosh Boruch Hu that we must not act in this manner, rather we must act in the opposite manner. When one has a favor done for him, he now has a debt to repay. If one really seeks to do a favor for a person, a true Chesed, he must seek to do it in a way where the person will not feel indebted to him. Hence, if the person seeks to do something in return for that favor, you should accept it, so that the person no longer feels indebted to you. That is what the Ribbono Shel Olam is saying in this Medrash – He does not need the light from Klal Yisroel, nor anything else for that matter. Hakodosh Boruch Hu lit the way for Klal Yisroel through the Midbar, and He wanted to make Klal Yisroel feel as if they did something in return for Him – albeit something He did not really need. The same is true with all the Mitzvos that we perform. Hakodosh Boruch Hu does not need them, He does not need us to give Tzedakah for He can give money to anyone who He so chooses to. Nonetheless, He makes it as if He needs it, and even gives us reward for that which we do for Him. (דעת תורה)

It says in Shemos Rabbah 36:2 that Hakodosh Boruch Hu told Moshe, "It is not that I need these lamps for Myself, rather the reason for this command is so that you provide light for Me, just as I have provided light for you (see above Medrash)." Hakodosh Boruch Hu allowed Klal Yisroel to provide light for Him, although He did not need it, so that Klal Yisroel could show that they were not כפוי טוב, ingrates for the great Chesed that Hakodosh Boruch Hu performed for them. Hakodosh Boruch Hu had no need for this light, but wanted to teach Klal Yisroel that they should never be ungrateful for what they receive, and they should seek to do something in return for that which they received. (ידי משה)

Now we can understand a great aspect of the Menorah, and the great Chesed by which Hakodosh Boruch Hu deals with us. Hakodosh Boruch Hu doesn't need our light, nor does He need anything from us. He lets us kindle the fire, so that we can feel as if we are somehow repaying him for all that He does for us. Hakodosh Boruch Hu wants us to emulate Him. We should do favors for others, and to the best of our ability make them feel that they do not owe us anything (perhaps when possible – to do something for another where they will not know is a greater level of Chesed, as they do not feel indebted to you at all, for they do not know you did anything for them). The Menorah and the oil represent the Torah Hakdosha. We must act in the same way with the Torah Hakdosha. We are to teach Torah to others, and do so in a way that they can become self-sufficient, and are able to learn on their own. Chazal say that one learns a lot from his Rebbe, more from his Chavrusa, and even more from his Talmidim. Perhaps in that saying there is another aspect of the Rebbe - Talmid relationship. The Rebbe is to make the Talmid feel that the Rebbe is gaining so much from the Talmid, that he not feel indebted to him, while certainly still having Hakoras Hatov and respect for the Rebbe. Perhaps we can explain with this why Moshe Rabbeinu's name is not in this Parshah. This Parshah represents Limud Hatorah. The Torah was giving the greatest praise to Moshe Rabbeinu by not having his name in this Parshah. His name is not here for he taught Klal Yisroel Torah on the highest level, by not making them feel indebted to him, although in essence we are to be indebted to him, as we are to be to Hakodosh Boruch Hu. May we be Zoche to follow the ways of Hashem, and do for others without making them feel indebted to us.

For questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Pshet" or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha- Please email: ParshahPshet@gmail.com. Thank you, Y. Schechter

Do something important in a quiet and humble way.
Print, e-mail, and share Migdal Ohr with others.
You'll be glad you did.
E-mail 'Subscribe' to info@JewishSpeechWriter.com

Sponsored in honor of the bar mitzvah of **Yonah Stiber** נ"י Silver Spring, MD
May you continue to grow in Torah and mitzvos. We are so proud of you. With love from Ima, Abba, and your family.

A publication dedicated to Harbotzas Torah

©2021 – J. Gewirtz

Zmanim for שבת

Wesley Hills, NY

- 5:25 - הדלקת נרות שבת
- 5:43 - שקיעה
- 8:40 - זק"ש מ"א
- 9:20 - זק"ש גר"א
- 10:16 - סוף זמן תפילה
- 5:45 - שקיעה
- 6:26* - צאת הכוכבים
- 6:57 - צאת 72

Times courtesy of MyZmanim.com

Now You Know!

The Kohain Gadol wore a special breastplate over his heart. Called the Choshen Mishpat, it atoned for errors in judgment.

Inside this breastplate was a piece of parchment upon which Hashem's name was written. When it was there, questions could be asked of Hashem and the letters in the names of the Tribes inscribed upon the Choshen would light up, in order to guide the Jews and help them with important decisions.

The Torah says that through this document, called the Urim V'Tumin, the Kohain Gadol would carry the judgment of the Jewish People upon his heart before Hashem at all times.

R' Ephraim Lever Shlit"א explains that in order to be a judge, you need two components.

First, you need to have the word of Hashem on your side. Meaning, you need to follow the Torah, and understand Hashem's will.

At the same time, you need a human heart, of flesh, which feels compassion for the people you are judging.

By combining these two, you will atone for any flaws in judgment and will be able to reach a sound decision, guided by the Al-mighty Himself.

Thought of the week:
A leader is one who though he may stumble and fall, arises more honest, humble, and courageous than before.

- Rabbi Lord Jonathan Sacks z"l
Vayigash 5774

"פעמן זהב ורמון פעמן זהב ורמון על שולי המעיל סביב." (שמות כח:לד)

"A golden bell and a (woolen) pomegranate, a golden bell and a pomegranate, on the hem of the me'il all around." (Exodus 28:34)

The Kohain Gadol had a number of special garments that he would wear as part of his service in the Mishkan. The Me'il was a cloak or robe made of blue wool (techeiles) upon which were bells and pomegranates. The stated purpose of the noise-making bells was so that upon his entry to, and exit from, the Kodesh HaKedoshim, the Holy of Holies, the Kohain Gadol's presence would be "announced" to the Shechina, Hashem's countenance, as a sign of respect, much as knocking before entering a home.

The exact layout and purpose of the pomegranates and bells is up for discussion with various commentaries offering their own approaches. Rashi says the golden bells with their clappers and the hollow woolen pomegranates alternated around the bottom of the hem.

The Ramban questions this approach as the pomegranates serve no purpose. If it was for beauty, why not have golden apples or something else interspersed with the bells? He therefore suggests that hollow pomegranate shape was chosen so they could contain the bells. The bells were placed INSIDE the hollow pomegranates, and could be seen emerging from within them.

The Chizkuni's approach answers the Ramban's question of what the pomegranates were for by saying that when the golden bells hit the blue pomegranates, they would make their sound. According to that, though, the Ramban's suggestion of golden apples makes sense as the sound of metal striking metal would be louder than the bells hitting yarn.

Let's consider: why pomegranates, and why bells striking fabric rather than metal? The pomegranate is connected with mitzvos. Chazal say, "Even the 'empty ones' among you are as full of mitzvos as a pomegranate." That is to say, though one may not see it on the surface, if one seeks inside, and goes through the various layers, he will find good deeds in each Jewish person, much as one finds the seeds in the pomegranate hidden from view.

It seems to convey a message of humility. Though you perform many mitzvos, don't praise yourself loudly for it, or broadcast this to those around you. Keep them inside and don't seek honor for the good deeds you do.

Similarly, though the bells needed to make a sound to announce the Kohain Gadol's arrival, the sound was muted a bit by the woolen pomegranates which activated them. The Kohain Gadol would be urged to consider that his arrival was not about his own prestige, requiring many bells and sounds, but rather about respecting and honoring Hashem, achieved by being humble, with a softer alert.

We should always strive to do mitzvos and follow Hashem's will, but in doing so we must remember the lesson of the woolen pomegranates. Be humble and remember that the pomegranates of the me'il are hollow, waiting to be quietly filled throughout our lives.

R' Moshe Feinstein z"l (Yahrtzeit 13 Adar) was asked how he became the accepted leader and posek (halachic arbiter) of the Jewish People around the world. In his humble way, R' Moshe smiled and replied that he hadn't been chosen for or appointed to the role. "There was no convention; no vote or caucus that elected me.

What happened was that someone asked me a question, and I answered it. More people asked, and I answered them too. Eventually," said R' Moshe with a humble shrug, "word got around that I was a pretty good person to ask."

SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בסייד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

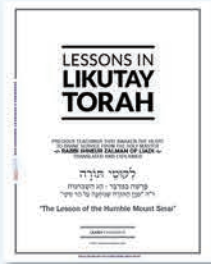
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.

Meoros Hatzadikkim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikkim

Sichat Hashavua
(Hebrew)

Likutay Torah
(English)

Oneg Shabbos
(English)

Hitkashrut
(Hebrew)

Ohr Chaim
(Hebrew)

Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman (English)

RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah

ENGLISH
DIVREI TORAH

TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · ANFEI EREZ · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

דברי תורה עברית

MONTHLY

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה · שבילי פנחס · דברי חינוך והתעוררות · חוס של חסד · המברך · דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

info@ramapost.com | www.Ramapost.com

P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

ויצא קמו: כי שלושת האבות הם ג' עמודים אלו: "על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, התורה דא יעקב, העבודה דא יצחק, גמילות חסדים דא אברהם".

נמצינו למדים מזה כי יעקב אבינו הוא עמוד התורה. הנה כי כן על ידי שעסק יעקב בתורה: "כשור לעול וכחמור למשאו" מצד הקדושה, זכה להכניע את ההתחברות של עשו וישמעאל שור וחמור שמצד הקליפה. וזהו ששלח יעקב לומר לעשו: "ויהי לי שור וחמור", כי על ידי שעסקתי בתורה בבחינת שור וחמור, אצליח להכניע אותך גם אחרי שהתחברת עם קליפת ישמעאל.

נפלא להבין בזה מה שדרשו בגמרא (סנהדרין קו:). מה שכתוב: "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים - שריו עצמן מדברי תורה, שנאמר (ירמיה מ-ג) לא הפנו אבות אל בנים מרפיון ידים". ופירש רש"י: "והכי נמי רפידים רפיון ידים הוא, כלומר מפני שרפו ידים מן התורה בא עליהם עמלק". הרי לנו דברים ברורים כי כוחו של עמלק הוא בעוון ביטול תורה, ולפי האמור הכוונה בזה, כי על ידי שלא עסקו בתורה "כשור לעול וכחמור למשאו", נתעוררה עליהם קליפת עמלק הכלולה משור וחמור.

מעתה ירווח לנו להבין הטעם שקיבלו ישראל בנס פורים את התורה מאהבה, כי כשראו שהמן מזרע עמלק עמד עליהם, הבינו מזה כי הסיבה לכך משום שלא קיבלו ברצון לעסוק בתורה שבעל פה "כשור לעול וכחמור למשאו", לכן לא היה להם הכח להכניע את קליפת עמלק הכלולה מהשור והחמור.

אולם כשראו כי מרדכי הצדיק שהיה מראשי הסנהדרין, הכניע את המן קליפת עמלק בכח עמלו בתורה, הבינו מזה שהצליח לעשות כן רק משום שעמל בתורה "כשור לעול וכחמור למשאו", על כן קיימו וקיבלו ישראל את התורה שבעל פה מאהבה לעמול ולהתייגע עליה "כשור לעול וכחמור למשאו", בידעם שבזכות זה יזכו להינצל מקליפת עמלק, ולקיים בכך מצות מחיית עמלק שבזכות קיום המצוה נזכה לגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

היוצאת מההתחברות של השור והחמור שהם עשו וישמעאל, לכן ראוי לבטל קליפות אלו על ידי קדושת השבת, המפרידה בין יום שישי יום חגם של הישמעאלים, ויום ראשון יום חגם של הנוצרים בני עשו.

לכן לא שייך פורים המשולש, כי אם בעיירות המוקפות חומה מימות יהושע בן נון שקבעו אצלן פורים בט"ו באדר, אשר כפי המבואר הוא זכר לירושלים שהיא מוקפת חומה מימות יהושע בן נון, כי דוקא בירושלים שהיא בבחינת "הרים סביב לה", ב' קליפות עשו וישמעאל שמהן יצא הכלב שהוא עמלק, צריך לבטל את חגם של עשו וישמעאל ביום שישי ויום ראשון על ידי פורים המשולש, שהוא קדושה משולשת כל שלשה הימים שמתעלים בקדושה, ומבטלים בקדושתם את אחיזת עשו וישמעאל.

קבלת התורה כשור לעול וכחמור למשאו

הנה מה טוב ומה נעים לבאר לפי זה מה שדרש רבא בגמרא (שבת פח:). מה שכתוב במגילה (אסתר ט-ז): "קיימו וקיבלו היהודים עליהם ועל זרעם", כי בימי אחשורוש קיימו וקיבלו ישראל את התורה מאהבה בנס פורים, מה שקיבלו במתן תורה רק בכפיית החר, על פי מה שמבואר במדרש תנחומא (פרשת נח אות ג) כי בשעת מתן תורה קיבלו ישראל ברצון רק את התורה שבכתב, אבל תורה שבעל פה שצריך הרבה עמל ויגיעה לקנותה לא רצו לקבל, וצריך ביאור מדוע אם כן קיימו וקיבלו בפורים גם את התורה שבעל פה מאהבה.

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שכבר הבאנו בשם הזוהר הקדוש, כי מה שאמר יעקב אבינו: "ויהי לי שור וחמור", רמז בכך שזכה לשלוט על ב' קליפות שור וחמור שהם עשו וישמעאל להכניעם בכח קדושתו. ויש לומר איך זכה יעקב אבינו להכניעם, על פי מה ששינו בגמרא (עבודה זרה ה:): "תנא דבי אליהו לעולם ישים אדם עצמו על דברי תורה כשור לעול וכחמור למשאו".

והנה שינוי במשנה (אבות פ"א מ"ב): "על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים". ומפרש בזוהר הקדוש (פרשת

נאחזים כל אומות העולם. וכתב ב"אמרי נועם" (פרשת תצוה ושבת זכור אות ד) כי זהו שהתפללה אסתר במזמור אילת השחר (תהלים כב-כא): "הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי", שתזכה להינצל מהמן הרשע מזרע עמלק שהוא קליפת כלב.

"ירושלים הרים סביב לה" ב' קליפות עשו וישמעאל

בדרך זו במסילה נעלה לבאר ענין פורים המשולש בירושלים, על פי מה שכתוב (תהלים קכה-ב): "ירושלים הרים סביב לה וה' סביב לעמו מעתה ועד עולם". ופירש ב"מגלה עמוקות" (מהדורא תניינא פרשת וישב): "ירושלים הרים סביב לה, שהן עשו וישמעאל מסבבין אותה, ורצו שיהיה להם [חלק] בקדושה, אבל וה' הוא ובית דינו למעלה, סביב, סובבים ומקיפים שתהיה ירושלים לעמו, ואין לסטרא אחרא חלק בה".

נקדים עוד מה ששינו (שבת קיח:): "אלמלי שמרו ישראל שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון, שנאמר (שמות טז-כז) ויהי ביום השביעי יצאו מן העם ללקוט, וכתוב בתריה (שם יז-ח) ויבוא עמלק". וביאר ה"בני יששכר" (שבתות מאמר א סימן ז) הענין בזה על פי ה"מגלה עמוקות" הנ"ל, כי שבת קודש מבטלת ב' קליפות ישמעאל ועשו, שעומדים מצד ימין ושמאל של הקדושה וממונים על שבעים אומות העולם, לכן אם היו ישראל שומרים שבת ראשונה "לא שלטה בהן אומה ולשון".

ויש להוסיף תבלין לדברי ה"בני יששכר", כי מטעם זה מיד אחרי שחיללו את השבת כתוב "ויבוא עמלק", כי היות שקליפת עמלק נולדה על ידי ההתחברות של עשו וישמעאל, לכן על ידי שחיללו ישראל את השבת נתחברו ב' קליפות ישמעאל ועשו העומדים משני צדדי הקדושה, ועל ידי זה בא עמלק הכלב שנוול מההתחברות של השור והחמור.

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין ענין פורים המשולש בירושלים, כשחל פורים בירושלים ט"ו באדר בשבת קודש, שאז אנו חוגגים שלשה ימי הפורים, ביום השישי ביום השבת וביום ראשון, ולפי המבואר הענין בזה, כי היות שהמן מזרע עמלק הוא בבחינת קליפת כלב,

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את היוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

פורים תשפ"א | ד

עשו קליפת שור התחבר עם ישמעאל קליפת חמור

בדרך זו מבאר ה"מגלה עמוקות" (תחילת פרשת ויצא) מה שמבואר בזוהר הקדוש, כי מהחיבור בין השור והחמור יוצא כלב שהוא קליפת עמלק, על פי מה שכתוב אחרי שלקח יעקב הברכות מעשו (בראשית כח-ט): "וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל". הביאור בזה על פי הידוע כי מדתו של יעקב היא תפארת, הכלולה ממדת החסד של אברהם וממדת הגבורה של יצחק.

הנה כי כן כשראה עשו שיעקב הצליח לקחת ממנו הברכות, שפט מזה שהסיבה לכך היא כי מדתו של יעקב היא תפארת הכלולה מחסד וגבורה, ובכך הרי הוא חזק יותר מעשו שהוא רק גבורה דקליפה, לכן התחכם עשו להתחבר עם קליפת ישמעאל חסד דקליפה: "וילך עשו אל ישמעאל ויקח את מחלת בת ישמעאל", כדי שגם הוא יהיה שילוב של חסד וגבורה דקליפה, וחשב כי על ידי זה יוכל להתגבר על יעקב.

לכן שלח יעקב מלאכים אל עשו לומר לו (שם לב-ה): "עם לבן גרתי", ופירש רש"י: "גרתי בגימטריא תרי"ג, כלומר עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי, ולא למדתי ממעשיו הרעים", ואין אני מתיירא אפילו מהתחברות ב' קליפות של ישמעאל ועשו חסד וגבורה דקליפה. והוסיף לומר לו (שם ו): "ויהי לי שור וחמור", לרמוז שיש בכוחו להתגבר עליו אפילו בצירוף שני כוחות הטומאה של השור והחמור.

לפי זה מבואר היטב הביאור של הזוהר הקדוש, כי מהתחברות זו של שני כוחות הטומאה השור והחמור, שהם עשו וישמעאל הממונים על שבעים אומות העולם, יצאה הקליפה הגדולה של עמלק שהוא בבחינת כלב תפארת דקליפה, הכלולה מהשור והחמור עשו וישמעאל חסד וגבורה דקליפה.

מה נפלא הרמז של רבי חיים וויטאל בהגהותיו בגיליון הזוהר הקדוש (פרשת בשלח סה. אות א), לבאר מה שמבואר בזוהר שם ה"ל, כי מהחיבור של שור וחמור נולד עמלק שהוא הכלב, כי האותיות האמצעיות בין שור וחמור הן כלב, הא כיצד, האות האמצעית של שור היא ו' והאותיות האמצעיות של חמור הן מ"ו, וביחד הן אותיות ו' מ"ו בגימטריא כל"ב.

וכתב ב"מגלה עמוקות" (פרשת וישב) שזוהר רמז הכתוב (תהלים קד-ט): "תשת חשך ויהי לילה בו תרמוש כל חיתו יער". כי שורש כל הקליפות השולטות בלילה הוא חש"ך נוטריקון חמור ש"ור כלב, שבהם

זוהר הקדוש: ההתחברות של השור והחמור שהם ב' קליפות עשו וישמעאל הולידה את קליפת עמלק

מגלה עמוקות: שבת קודש מפרידה בין חגם של בני ישמעאל ביום שישי וחגם של בני עשו ביום ראשון

מגלה עמוקות: "ירושלים הרים סביב לה", עשו וישמעאל "זה סביב לעמו", לשמור על ירושלים מהם

בפורים קיבלו ישראל מאהבה לעסוק בתורה "כשור לעול וכחמור למשאוי", לבטל קליפת עמלק הכלולה משור וחמור

"ויבתר אותם בתווך", שבתר אותם לשני חלקים והכניס את ישראל בתווך בין שניהם. וזהו רמז הפסוק (תהלים כ-ח): "אלה ברכב ואלה בסוסים", היינו אל"ה אומות מול אל"ה שהם שבעים האומות, "ואנחנו" ישראל שנמצאים בתווך "בשם ה' אלקינו נזכיר".

מוסיף ה"מגלה עמוקות" על כך דבר פלא, כי מטעם זה יום המנוחה של ישראל הוא בשבת קודש, ואילו להבדיל יום חגם של הישמעאלים הוא ביום ו' שהוא צד ימין של שבת קודש, ויום חגם של בני עשו הנוצרים הוא ביום א' שהוא צד שמאל של שבת קודש, וישראל שהם באמצע ניתן להם למורשה יום שבת קודש. וזהו שכתוב (ויקרא כב-לב): "ונקדשתי בתוך בני ישראל" - "בתוך" דייקא, כי בני ישראל נמצאים באמצע בין עשו וישמעאל.

ונראה פשוט שכונת ה"מגלה עמוקות" היא, כי ישראל הקדושים עומדים בתווך בין עשו וישמעאל כדי להפריד בין האומות, וכן שבת קודש יום מנוחתם של ישראל, מפרידה בין יום שישי ויום ראשון ימי מנוחתם של ישמעאל ועשו, והרי זה על דרך ששינוי במשנה (סנהדרין עא:): "פיזור לרשעים הנאה להן והנאה לעולם ולצדיקים רע להן ורע לעולם, כינוס לרשעים רע להן ורע לעולם ולצדיקים הנאה להן והנאה לעולם".

לפי זה מבאר ה"מגלה עמוקות" דברי הזוהר הקדוש בביאור הלא תעשה: "לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו", כי ישמעאל בהיותו הזוהמא של אברהם אבינו שמדתו חסד, הרי הוא חסד מצד הקליפה שהיא קליפת חמור, לכן הוא ממונה על ל"ה אומות העולם מצד ימין, ועשו בהיותו הזוהמא של יצחק אבינו שמדתו גבורה, הרי הוא גבורה מצד הקליפה שהיא קליפת שור, לכן הוא ממונה על ל"ה אומות העולם מצד שמאל, לכן אסרה תורה לחבר את השור והחמור, כי יש סכנה גדולה לחבר את שני הכוחות הללו, שהם שורש לכל כוחות הטומאה של שבעים שרי אומות העולם,

כדי להמשיך על ישראל מדת חס"ד, ועל ידי זה אנו ממשיכים מירושלים בפורים המשולש חסד גדול על ירושלים ועל כל בני ישראל בכל העולם.

פורים המשולש כשחל בשבת לבטל קליפת עמלק הכלולה משור וחמור

דבר בעתו מה טוב להעלות על שלחן מלכים, מה שביארתי ענין פורים המשולש לפני שלש עשרה שנה בשנת תשס"ח, שהיה אז פורים המשולש בירושלים עיר הקודש, כשנתבקשתי לשמש כ"פורים רב" בשלחנו הטהור של כ"ק מורן אדמו"ר מבעלזא שליט"א, וביארתי בין הדברים ענין פורים המשולש, והנה ביאור הדברים בהרחבה.

פתח דברינו יאיר כמה שמבאר בזוהר הקדוש (פרשת בשלח סד): שורש קליפת עמלק, על פי מה שמבאר פנימיות מצות לא תעשה (דברים כב-י): "לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו", שאסור לחבר שני כוחות הטומאה של השור והחמור שבהם נאחזים אומות העולם, כי ההתחברות ביניהם מולידה את הכלב שהוא קליפת עמלק.

והנה מה שמצינו ביאור אמיתי על דברי הזוהר הקדוש ב"מגלה עמוקות" (פרשת ויצא) ובספרו על ואתחנן (אופן עא), על פי יסוד גדול שכתב בפרשת לך לך לבאר מה שהראה הקב"ה לאברהם אבינו בבית בין הבתרים (בראשית ט-י): "ויקח לו את כל אלה ויבתר אותם בתווך", כי שבעים אומות העולם נחלקות לשני חלקים, ל"ה אומות מימין של הקדושה, ושור של ישמעאל ממונה ועומד עליהן, ולעומתן ישנן ל"ה אומות משמאל של הקדושה, ושור של עשו ממונה ועומד עליהן.

נמצא לפי זה כי שבעים אומות הן אל"ה מול אל"ה, כלומר ל"ה אומות מימין עם א' העומד עליהן וכן ל"ה אומות משמאל עם א' העומד עליהן, ואמנם ישראל עם קדוש נמצאים בתווך באמצע בין שני אל"ה, וזהו רמז הכתוב: "ויקח לו את כל אלה", ב' פעמים אל"ה של ע' אומות,

מרדכי הצדיק קבע פורים לכרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון בט"ו באדר לכבודה של ירושלים

מרדכי אשר הגלה מירושלים נקרא "איש ימיני" כי זכר תמיד הפסוק: "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני"

זרע קודש: אסתר ביקשה ממרדכי לכנס את ישראל לצום של ג' ימים שיש בהם ע"ב שעות כמספר חס"ד

פורים המשולש בירושלים הוא זכר לג' ימים שהתכנסו ישראל בתשובה כדי לעורר חסד על כל העולם

ותשובה של ג' ימים. וזהו הרמז בתיבת ויעב"ד שהיא אותיות ע"ב ר"ו, שכן חס"ד בגימטריא ע"ב ואילו גבור"ה בגימטריא רי"ו, לרמז שהמתיק את הגבורה על ידי מדת החסד.

"מי יתן מציון ישועת ישראל"

והנה ידוע כי מירושלים עיר הקודש נמשכות כל הברכות והשפעות טובות על כל העולם, כמו שדרשו במדרש שוחר טוב על הכתוב (תהלים יד-ז):

"מי יתן מציון ישועת ישראל. אמר רבי לוי כל הברכות והנחמות והטובות שהקב"ה מביא על ישראל כולם מציון, תורה מציון, שנאמר (ישעיה ב-ג) כי מציון תצא תורה. ברכה מציון, שנאמר (תהלים קלד-ג) יברכך ה' מציון... חיים מציון שנאמר (שם קלג-ג) כי שם צוה ה' את הברכה חיים עד העולם."

ויש לומר כי מטעם זה תיקנו ברכה מיוחדת של שלום על ירושלים (תפלת ערבית ליל שבת): "הפורש סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים", על פי הידוע מאמר הזוהר הקדוש (פרשת יתרו פח). "כל ברכאן דעליאל ותתא ביזמא שביעאה תליין". פירוש, כל הברכות של עליונים ותחתונים תלויות ביום השביעי.

והנה כל הברכות אין להן קיום רק עם השלום, כמו ששינו בסיום המשניות (עוקצין פ"ג מ"ב): "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר (תהלים כט-יא) ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום". נמצא כי בלי שלום שהוא כלי מחזיק ברכה אין ברכה בירושלים, לכן יש צורך לתפלה מיוחדת בשבת על השלום בירושלים.

הנה כי כן יאירו עינינו להבין מה שתיקנו חכמינו ז"ל, כשחל פורים דמוקפים שהוא בט"ו באדר בירושלים ביום השבת, שביום קדוש זה משפיע הקב"ה שפע לכל העולם, יחוגו פורים המשולש שלשה ימים, כי רצו לעשות בכך זכר למה שצוותה אסתר על מרדכי, לכנס את ישראל לשלשה ימים של תשובה שיש בהם ע"ב שעות,

פורים המשולש ג' ימים ע"ב שעות כמספר חס"ד

הנה מה טוב ומה נעים לכאר לפי זה ענין פורים המשולש בירושלים, שהוא זכר למה שביקשה אסתר המלכה ממרדכי לכנס את כל היהודים, שיצומו בתשובה ותפלה שלשה ימים, לפני שתיכנס אל המלך להשפיע עליו להציל את ישראל מגזירת המן הרשע, כמו שכתוב במגילה (אסתר ד-ט):

"ותאמר אסתר להשיב אל מרדכי, לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום, גם אני ונעורתי אצום כן, ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת וכאשר אבדתי אבדתי. ויעבר מרדכי ויעש ככל אשר צוותה עליו אסתר."

והנה מציון ביאור נשגב על כך בדרך רמז בדברות קדשו של הרה"ק מראפשיץ ז"ע ב"זרע קודש" (פורים ד"ה ובכן אבוא), שאסתר התכוונה להמתיק בכך מדת הדין והגבורה, שהיתה מתוחה על ישראל הנמצאים בשושן, בחטא שהשתתפו ונהנו מסעודתו של אחשוורוש, לכן ביקשה שיצומו שלשה ימים שלמים שיש בהם ע"ב שעות כמספר חס"ד.

וזהו שאמרה אסתר למרדכי: "ובכן אבוא אל המלך", אחרי שתכנס את ישראל לצום ולתשובה של ג' ימים, שיש בהם ע"ב שעות כמספר בכ"ן בגימטריא חס"ד, "אבוא אל המלך" העליון לעורר חס"ד על ישראל, "אשר לא כדת", אף שנהגו שלא כדת של תורה. אלו דבריו הקדושים.

יומתק לפרש בזה רמז הכתוב: "ויעבר מרדכי ויעש ככל אשר צוותה עליו אסתר". ופירש רש"י דקדוק הלשון "ויעבר", שעבר על דת של תורה להתענות ביום טוב ראשון של פסח. לפי האמור יש לפרש "ויעבר מרדכי", שהעביר מדת הגבורה למדת החסד, על ידי שכינס את ישראל לצום

כי יהושע היה הראשון שנלחם עם עמלק וגם המן היה מזרע עמלק. ומקור הדבר בריטב"א (מגילה ב): "ובעו רבנן ז"ל, מה ראו אנשי כנסת הגדולה לתלות הדבר ביהושע בן נון, ותירצו הראשונים ז"ל משום דיהושע בן נון הוא שנלחם בעמלק תחלה והמן היה מזרע עמלק".

"איש ימיני" שהיה מקיים תמיד: "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני"

ויש להוסיף תבלין לבאר הטעם שתיקן מרדכי יום מיוחד של פורים בט"ו באדר לכבודה של ירושלים, כי מטעם זה הקדים הכתוב במגילה לספר שמקום מוצאו של מרדכי היה מירושלים (אסתר ב-ה): "איש יהודי היה בשושן הבירה ושמו מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש איש ימיני, אשר הגלה מירושלים עם הגולה אשר הגלתה עם יכניה מלך יהודה אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל". הנה כי כן בהיותו מהגולים אשר הגלה נבוכדנצר מלך בבל מירושלים, היה רגיל על לשונו לומר המזמור בתהלים שתיקן דוד המלך על גלות בבל (תהלים פרק קלז): "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון".

והנה במזמור זה ישנם שני פסוקים נוראים, המזהירים את ישראל בכל הדורות שלא לשכוח את ירושלים (שם ה): "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני, תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי". מה נפלא להבין בזה מה שמכנה הכתוב את מרדכי "איש ימיני", וצריך ביאור לשם מה היה חשוב להודיע לנו שבא משבט בנימין.

לפי האמור יש לומר שהכתוב רצה לרמז לנו בכך גודל חיבתו לירושלים, בהיותו "איש ימיני", שתמיד היה רגיל על לשונו מקרא קודש: "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני", והיות שלא רצה לשכוח את ירושלים זכר תמיד שהוא "איש ימיני". לכן כאשר זכו ישראל בזכות מרדכי הצדיק לנס פורים, שהכתוב מעיד על השמחה הגדולה ששרתה אצל ישראל (אסתר ח-טז): "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", רצה מרדכי אשר הגלה מירושלים להעלות את ירושלים על ראש שמחתו.

לכן תיקן בכוונה תחילה שכל העיירות המוקפות חומה מימות יהושע בן נון, יחגגו את הפורים ביום מיוחד בט"ו באדר, לכבודה של ירושלים שהיא מוקפת חומה מימות יהושע בן נון, וכך יזכרו ישראל ביום הפורים את ירושלים עיר הקודש, שאנו כל כך משתוקקים שיחזיר הקב"ה את שכינתו לתוכה, כמו שאנו אומרים ג' פעמים ביום בתפלת שמונה עשרה: "ולירושלים עירך ברחמים תשוב, ותשכון בתוכה כאשר דברת".

פורים המשולש בירושלים משפיע חסד על כל העולם ומבטל קליפת עמלק הכלולה מעשו וישמעאל

בשם הירושלמי (מגילה פ"א ה"א): "רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי, חלקו כבוד לארץ ישראל שהיתה חריבה באותן הימים, ותלו אותה מימות יהושע בן נון".

ופירשו המפרשים הכוונה בזה לכבודה של ירושלים עיר הקודש פלטרין של מלך, כמו שכתב ב"מנות הלוי" (אסתר ב-ה): "שתלו רבותינו ז"ל דבר מוקפת חומה מפני כבודה של ירושלים מימי יהושע בן נון". כי בימי אחשורוש היתה חריבה בלי חומה, לכן תיקנו לכבודה של ירושלים שכל עיר שהיתה לה חומה מימות יהושע בן נון, יש לה חשיבות מיוחדת לחגוג בה את יום הפורים בט"ו באדר כמו שחגגו בשושן, ועל שם כך מכונה הפורים בירושלים בתואר "שושן פורים".

ויש להוסיף תבלין לבאר מהו הכבוד הגדול לירושלים עיר הקודש, שקבעו בה את חג הפורים בט"ו באדר כמו שקבעו בימי אחשורוש בשושן הבירה, כי החשיבות הגדולה של שושן הבירה היתה שהמלך אחשורוש קבע בה את מקום ישיבתו, כמו שכתוב בהתחלת המגילה (אסתר א-ב): "בימים ההם כשבת המלך אחשורוש על כסא מלכותו אשר בשושן הבירה".

אולם אצלנו עיר הבירה היא ירושלים עיר הקודש, שהמלך העליון הקב"ה קבע בה את מקום ישיבתו בבית המקדש, כמו שכתוב (שמות כה-ח): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". וכן כתוב (תהלים קלב-ג): "כי בחר ה' בציון אוה למושב לו". לכן התחכמו מרדכי ושאר חכמי הסנהדרין לקבוע את יום הפורים בירושלים בט"ו באדר כמו שחגגו ישראל אשר בשושן הבירה, כדי לרמז בכך שאצלנו כלל ישראל עיר הבירה היא ירושלים עיר הקודש, מקום מושב המלך העליון הקב"ה, שאנו יושבים ומצפים שיחזיר את שכנתנו לבית המקדש השלישי במהרה בימינו.

כאן המקום להביא מה שפירש הרע"ב (מגילה פ"א מ"א) הטעם שהזכירו במשנה (שם): "כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון", ולא אמרו סתם: "המוקפין חומה מיום כניסת ישראל לארץ",

עושים סעודת פורים עד יום אחד בשבת". הטעם לכך מבואר בירושלמי (מגילה פ"א ה"ד) כי בשבת יש מצות עונג שבת, לכן עושים סעודת פורים ביום ראשון שיהא ניכר שהוא לכבוד פורים.

כאשר נתבונן נראה כי לפי האמור מתחלקות שש מצוות שתיקנו חכמינו ז"ל בפורים בג' ימי פורים המשולש, כל יום ב' מצוות: ביום הראשון של פורים המשולש, שהוא ביום השישי ערב שבת י"ד באדר, מקיימים ב' מצוות, קריאת המגילה ומתנות לאביונים. ביום השני של פורים המשולש, שהוא ביום השבת ט"ו באדר, אומרים "על הניסים" וקוראים בתורה "ויבוא עמלק". ביום השלישי של פורים המשולש, שהוא ביום הראשון ט"ז באדר, מקיימים ב' מצוות, משלוח מנות ומשתה ושמחה בסעודת פורים.

והנה ראוי להתבונן הלא מרדכי ושאר חכמי הסנהדרין, כשקבעו לחגוג את יום הפורים בעיירות המוקפות חומה מימות יהושע בן נון בט"ו באדר, כבר ידעו מראש בגודל חכמתם שיהיו הרבה שנים שפורים יחול בשבת קודש [פורים בשאר העיירות בי"ד באדר אינו יכול לחול אף פעם בשבת], ואז יצטרכו לחגוג ג' ימי פורים, וצריך ביאור מה היתה כוונתם העמוקה בזה.

מוקפות חומה מימות יהושע בן נון לכבודה של ירושלים עיר הקודש

ונראה לבאר העניין בזה על פי מה שנשים לב להתבונן, מה ראה מרדכי ושאר חכמי הסנהדרין על ככה, לחלק את הקביעות של יום הפורים לשני ימים, לרוב העולם יום הפורים הוא בי"ד באדר, ואילו לעיירות המוקפות חומה מימות יהושע בן נון יום הפורים הוא בט"ו באדר, הלא בדרך כלל עדיף לאחד את ישראל ולקבוע את החג ביום שהוא מאוחד לכל ישראל.

למדנו הביאור על כך ממה ששינוי במשנה (מגילה ב): "כרכים המוקפין חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמשה עשר". והביא הר"ן הטעם לכך

לקראת שני ימי הפורים הבאים לקראתנו לשלום, פורים דפרזים בכל קצווי תבל שחל בי"ד באדר, ופורים דמוקפים בירושלים עיר הקודש מרכז העולם שחל בט"ו באדר, דבר בעתו מה טוב להתבונן במה שאנו חוגגים בשנה זו בירושלים עיר הקודש "פורים המשולש", שהוא חג הפורים הנמשך על פני שלשה ימים, ביום השישי י"ד באדר, ביום השבת ט"ו באדר, ביום ראשון ט"ז באדר.

הסיבה לכך היא כי מרדכי שהיה מראשי סנהדרין, קבע יחד עם שאר החכמים את חג הפורים לדורות עולם בשני ימים, כמו שכתוב (אסתר ט-כ): "ויכתוב מרדכי את הדברים האלה וישלח ספרים אל כל היהודים אשר בכל מדינות המלך אחשורוש הקרובים והרחוקים, לקיים עליהם להיות עושים את יום ארבעה עשר לחדש אדר ואת יום חמשה עשר בו בכל שנה ושנה".

שינוי במשנה (מגילה ב) הכוונה בזה, שבכל העיירות שאינן מוקפות חומה מימות יהושע בן נון חוגגים את יום הפורים בי"ד באדר, כמו שחגגו היהודים בכל מדינות אחשורוש ביום אשר נחו מאויביהם, ואילו העיירות המוקפות חומה מימות יהושע בן נון חוגגים את יום הפורים בט"ו באדר, כמו שחגגו היהודים אשר היו בשושן, שניתן להם עוד יום להילחם עם אויביהם ונחו בט"ו באדר.

נמצא לפי זה כי כאשר חל יום הפורים בירושלים ט"ו באדר בשבת קודש, אי אפשר לקיים בו מצות קריאת המגילה, כמבואר בגמרא (מגילה ד): שגזרו חכמינו ז"ל שלא לקרוא את המגילה בשבת, מחשש שמא יעבירה ד' אמות ברשות הרבים, על כן תיקנו לקיים המצוות ומנהגי פורים בירושלים בג' ימים, כמבואר בשלחן ערוך (או"ח סימן תרפח ס"ו):

"יום חמשה עשר [באדר] שחל להיות בשבת, אין קורין המגילה בשבת, אלא מקדימים לקרותה בערב שבת, וגובים מעות מתנות עניים ומחלקים אותם בו ביום. וביום שבת מוציאים שני ספרים, ובשני קורין ויבא עמלק, ואומרים על הנסים, ואין

הלכות חג הפסח - א'

שלושים יום קודם החג

א. כל שלושים יום צריך לעיין בכל דבר שהוא עושה שלא יסאור בו חמץ באופן שלא יוכל להסירו בנקל (פ"ב סי' תל"ז סק"ג). ולכן מן הנכון שמי שעמיעין בספר בעת האכילה מפוירים ואילך, יזהר שלא יסאור בו משהו חמץ כדי שלא ימצאנו בפסח, וכן כל כיו"ב (ט"ו ח"ט סי' ס"ט).

ב. מנהג ישראל שמברכין כל אחד את חבריו שנוזהר לחג הפסח 'כשר', והכוונה בפשיטות שלא יהיה משהו חמץ ח"ו (שיש שיטתו מוציא זמן וחיזונו את ל"ה ימי פ"ה).

הכנת הבית לפסח

הכנת הבית

א. צריך לכבד חדריו קודם הבריקה, משום דלא מיבדק שפיר בלא כיבוד, והמנהג לכבד כל הבית והחדרים ביום י"ג כדי שיוכל לעשות הבריקה כדן בתחילת ליל י"ד (ומ"א סי' תל"ז סק"א ומ"ב סק"ב). ונהגו כל ישראל להתחיל להכין את הבית שלשים יום קודם חג הפסח שיהא נקי מכל חשש חמץ, וימנעו מן התורה אף על פי שלא ביטלו (סי' תל"ז ס"ח, שיע"ר ח"ב סי' ט"ז). ולפ"ז ה"ה את נגלגל חמץ תחת ארון כבד בעומק שאי אפשר להגיע אליו בידים ה"ז מבטלו וחי.

ב. נהגו לגרר הכתלים והכסאות שנגע בהם חמץ, ויש להם על מה שיטמנו, ואין ללעוג על המנהג לומר שהוא מנהג שטות וחומרתי יתיר, שיש למנהג זה סמך מן הירושלמי, ואע"ג דלא איירי שם במשהו, אף ישראל קדושים הם ונהגו להחמיר אפילו במשהו (סי' תל"ז ס"ו ונב"ל ושיע"ר סי' ט).

ג. צריך לזהר מעת שמתחילים לנקות הבית שיהיה החמץ בביתו מונח במקום משומר, שאם לא כן מה תועלת יהיה לו מכל הנקיון אחרי שהחמץ נסחב לחדרים המנוקים (שיע"ר סי' ט סק"ב).

ד. אותם המקומות שקשה להשאיר בדיקתם עד ליל ארבעה עשר, כגון ארונות המטבח שממלאים אותם עם מאכלי פסח וקשה לפנותם בליל י"ד כדי לבדוק שם, ראוי ונכון שידבק באחד ההלילות שקודם ליל י"ד לאור הנר ובל"ו ברכה (שם).

ה. אע"פ שמצד עיקר הדין הקילו הרבה פוסקים שאין חובה לבער פיורים קטנים של חמץ כיון שהוא מבטל, מ"מ למעשה נוהגין להחמיר ולבער כל פיורים אפילו קטנים ביותר, והסעם כי אף שאין הדרך לאלכלם, מ"מ יש לחוש שמא יפול פיור חמץ בתוך המאכל שלא במתכוון ושלא ברצון, והרי חמץ בפסח אינו בטל אפילו במשהו, ונמצא שנכשל באיסור אכילת חמץ בפסח.

ו. יש לזהר בעת נקיון הבית לשים לב לכל המקומות והחפצים שיכולין להימצא בהם חמץ, לדוגמה: במכשירי הטלפון ובפרט בשפופרת מצוי לפעמים פיור חמץ, כל מיני טבעות שלובשות הנשים שנוגעים בהם בחמץ, [ואם לובשות הטבעות גם בימי הפסח בעת שבשכלות לפסח, יש לזהר להגיע לן לאחר שניקם היטב מפני שמצוי בהם בליעות של חמץ]. וכן יש לנקות השואב אבק, השטיינגל והמגנטי, וכן כל שאר חפצים שהאדם מחזיק עמו, כמו ארנק מפתחות פלאפון וכדו'.

ז. חסידים ואנשי מעשה נוהגים גם לשתוף הדברים שקונים לכבוד חג מחשש פיור חמץ, כגון מיני פירות וירקות וביצים, וכן בקבוקי יין ושמן, וכל דבר העלול להיות עליו פיור חמץ.

לא יכרע ולא ישתחוה

מדוע אתה עובר את מצות המלך

ימי הפורים האלו נזכרים ונעשים בכל שנה ושנה, ובכל שנה לעת הזאת מתעוררים שוב אותם האורות ואתם הכוחות שהיו בימי מור והדס, כמבואר בספרים הקדושים שבכל מועד אנו חוזרים למצוות הראשון ולמעין אותו הזמן שבו אירע הנס, וממילא נדע שסיפור המגילה אינו סיפור בעלמא ומכעשה דברים בלבד, אלא הוא מציונות שחוזר על עצמו בימים אלו ממש, ואור קדושתם של מרדכי ואסתר מרחפים עתה בחללו של עולם וכל הרצוא ליתול יבוא ויטול. בהתבונן במעשה המגילה והנס הנפלא שאירע לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה, אנו רואים דבר פלא, כל הצרה והגזירה של המן התחילה בזה שמרדכי הצדיק לא היה מוכן להשתחוות להמן, כמו שכתוב במגילה (אסתר ג, ב) "וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כורעים ומשתחוים להמן כי כן צוה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה", רק בגלל זה עלתה חמתו של המן בראשו עד להשחית, ונכנס בקרבו רוח של שטות להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מטף ועד זקן ביום אחד, ולולא היה ה' בעזרונו מי יודע מה היה יכול להתרחש רח"ל.

ולעולם קשה מאד להבין את הנהגתו של מרדכי הצדיק, למה היה צריך לנהוג באופן הזה, ומדוע היה צריך להתגרות בהמן, ואפילו אם לא היה חושש לחיי עצמו והיה מוכן ללכת עד כדי מסירות נפש, אולם כיצד הרהיב עוז להכניס את כל כלל ישראל לסכנה בגין מעשהו, ובפרט לאחר שעבדי המלך אמרו אליו יום ויום והזהירו אותו "מדוע אתה עובר את מצות המלך", וכי לא ידע עם איה רשע יש לו עסק, כיצד באמת מלאו נפשו לעשות כפי שעשה ולהכניס את כל ישראל לסכנה כליון ח"ו.

אומנות היצר הרע להתחיל בעבירה קטנה

אולם מרדכי ידע האמת שכאשר הרשעים באים בתביעות לישראל לעשות כן או כך, אסור למלאות את בקשתם אפילו במעט, כי כאשר הם רואים שבני ישראל עונים במקצת לבקשותיהם, אינם נעצרים בכך אלא מיד מגדילים את דרישותיהם וגוזרים גזירות חדשות על הדת, וכדרכו כסל למו של היצר הרע, שקודם מתחיל לפתות את האדם לעבירה קטנה, וממשיך והולך עוד ועוד עד שנלכד האדם ברשתו לגמרי, וכדאמרין בגמרא (שבת קה): "שכך אומנתו של יצר הרע, היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו עבוד עבודה זרה והולך ועובד".

וגם כאן אחז מרדכי הצדיק שהגזירה להשתחוות להמן הוא גזירת שמד על כל כלל ישראל, ואסור לו להסכים לזה אפילו במחיר של סכנה ממשית על חיי הגוף, כי כאשר קיום התורה והמצוות הם בסכנה לא קיים שום חשבון נוסף, ואסור להתפשר אפילו על דבר אחד שבתורה הקדושה, ולא רק זה, אלא אפילו להעמיד פנים כאילו מצוית לגזירה אסור, גם אם באמת לא יקיים את מצוות המלך, וכדן שכתוב במגילה (ה, ט), "וכראות המן את מרדכי בשער המלך ולא קם ולא זע מפניו", דהיינו לו רק שלא היה בכונתו מרדכי להשתחוות להמן, אלא אפילו לא זע ולא קם מפניו, הוא לא התייחס אליו כלל, כאילו היה אוויר.

ובאמת כן היה אצל שאר האנשים שלא הלכו בדרכיו של מרדכי הצדיק, קודם כל היו מוכנים לוותר רק במעט ואחר כך כבר לא שלטו בעצמם ונמשכו אחריו עוד ועוד, וכמאמר המגילה (ג, ב) "וכל עבדי המלך אשר בשער המלך כורעים ומשתחוים להמן כי כן צוה לו המלך", קודם כל כרעו והרכיבו לפניו את ראשם במעט מעט ואחר כך כבר נעשה להם כחיתו גמור והשתחו לגמרי, בפשיטות ידיים ורגליים, ורק מרדכי היהודי "לא יכרע ולא ישתחוה", לא התחיל לכרעו וממילא גם לא המשיך להשתחוות.

והמציונות מוכחת שכל אלו שלא ידעו לעמוד כחומה בצורה כנגד גזירות הדת והיו מוכנים להתפשר אפילו מעט, אחריהם של אלו לא עלתה בידם והנסיחו מוכיח שבסופו של דבר איבדו את הכל, כי העיקר הוא להכריז בקול גדול ולא יספ ולומר 'לא' מיד בתחילה, וכפי שפירשו בספרים הקדושים את הפסוק (איוב ד, ד): "מי יתן טהור מטמא לא אחד", דהיינו שכל החילוק בין טהור לטמא הוא 'לא' אחד, מי שידע לסרב לגמרי ולומר 'לא' הוא זה ששאר טהור.

שלושה גזירי עץ...

ידוע ומעשה שהיה אצל הרה"ק המהר"י מבעלזא ז"ע, שנועד במלחמתו התקיפה כנגד המשכילים ופושטי ישראל שרצו לפרוץ פרצות בכרם בית ישראל, דרכם היה להחניף לשלטונות ויחד עמהם לשכס גזירות שונות ומשונות כנגד יראי ה' חסידים ואנשי מעשה, ממש אין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו, תמיד חיפשו דרכים ורעיונות כיצד לחזרו בקרב מחנה היראים ולהטיל שם את אורסם, כמובן שהם נתקלו בהתנגדות עזה מצד גדולי ומנהיגי הדור שעמדו להם בדרכם ולא נתנו להם להפיק את זממם הרע.

פעם אחת באו משלחת של אותם 'משכילים' אל הרה"ק המהר"י ז"ע, והציעו לפניו שיבוא לקראתם ויפתער עמם באיה דבר מועט ועל ידי כך ירפו ממלחמתם התמימית בכל קדשי ישראל, הרה"ק מבעלזא לא היה לו כל כוונה להתפשר עמהם וכמובן שלא היה בדעתו לוותר ח"ו על איה דבר הלכה ואפילו על מנהג טוב, אולם בכדי להיפטר מהם אמר להם שכתוב בגמרא (מועד קטן י"ח). כי מדת חסידות לשרוף את הצפורנים, ומאחר שנהגו לגרד ג' כפ"ס עץ מן השולחן ולשרוף בזה את הצפורנים, מעתה, למען השילום 'לירדו רק שני פיסות במקום שלוש...

אולם מיד לאחר שפנו לצאת מחדרו הק' נחפו הרה"ק מבעלזא אחריהם והזעיק אותם מיד לשוב אל החדר, ואמר להם שהתיישב בדעתו שח"ו לשנות אפילו בדבר קל שבקלים, ואפילו בדבר שאינו הלכה ואינו מנהג, אנו מדרכנו לא נזוז כמלוא נימה ונמשיך להילחם בכם ובדרככם עד חרמה ולה' הישועה.

טיב הקהילה

ב"ד

מורים דמוקטים

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בגשיאת מדרנו ורבונו שליט"א

רבי גמליאל הכהן הכינוחין שליט"א

טיב הפרשה

שלימות בין אדם לחבירו ובין אדם למקום

המחשה לכך הוא ענין אפיית המצות, שיש הרבה אנשים שלהם הקפדות שונות ומשונות בסידור האפיה והטחינה שקדמה לה, ובבואם אל מקום הטחינה והאפיה הם מצהירים את כל חומרותיהם בפני עובדי המקום, והינם דורשים שיתאמצו לעשות את העבודה שתהיה לשביעות רצונם, ואינם שמים לב שאלו הפועלים אינם מורגלים כגון דא, והיגיעה הנדרשת מהם היא מעבר לכוחותיהם, וכשאין משלמים להם תוספת ממון על יגיעם הרי הם מורגשים כנרדפים, והנה זה האדם הרודה נדמה לו שהינו מרצה את בוראו בכך שמהדר במצוות, אולם לאמיתו של דבר לא באלה חפץ ה'.

וכדחזינן בספריו של הרה"ק החוזה מלובלין ז"ע, שם הדפיסו רשימה של הנהגות שכתב החוזה לתלמידיו, ויש בהם כמה וכמה הנהגות שבסופם כתב 'לפעמים יעשה בהיפך' והקורא שאינו מתבונן בעומק הדברים אינו מבין הכוונה, כי מאחר שהנהגות אלו נזכרים לטובה בין יתר הנהגות הטובים למה יש צורך לפעמים לשנות? וכמו כן אינו מובן מתי יש לשנות ומתי לא? אולם על פי דברינו מובנים הדברים, כי תמיד מוטל על האדם לשקול אם לא יגרם מכח מעשיו הטובים איוה עגמת נפש להזולת, ובאם רואה 'תקלה' במקום 'תקנה' יקבל שכר על הפרישה.

זהו שאמרו חז"ל (קידושין מ.): 'אמר רבא, רב אידי אסברא לי: 'אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו' (ישעיהו ג, ז), וכי יש צדיק טוב, ויש צדיק שאינו טוב, אלא, טוב לשמים ולבריות זהו צדיק טוב, טוב לשמים ורע לבריות זהו צדיק שאינו טוב. כיצא בדבר אתה אומר: 'אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו' (שם פסוק יא) וכי יש רשע רע, ויש שאינו רע, אלא, רע לשמים ורע לבריות הוא רשע רע, רע לשמים ואינו רע לבריות, זהו רשע שאינו רע, עכ"ל.

ומן הראוי הוא שתיתב בעת שמקבל עליו האדם הקבלה טובה יבחון את המעשה אם תהיה ביכולתו לעמוד במשימתו מבלי שיפגע בזולתו, וגם אם באותה שעה אינו מבחין שתהיה אי פעם הדבר לתקלה יקדים תנאי להקבלה טובה שאם יבחן ברבות הימים שאין הנהגתו רצויה לבריות יזיר את עצמו ממנה.

כי כיצא בדבר אנו רואים במקרא שלפנינו, כי בעודו מדבר אודות החלק הנקטר על המזבח כבר מבאר הטעם מדוע לא נצטרפו החוזה ובשר האיל, ודבר זה טעמי בעי, כי מן הראוי היה שיתבן עד שיפרט הכתוב בפירוש שהחזוה תהיה למנה למשה, ובשר האיל לאהרן ולבניו, ורק אז יפרש מדוע לא נצטרפו אלו בהקטרה. אם לא שנאמר שקדימה זו להורות בא שכתב תיכף בשעה שיש חפץ להקדיש את הנתחים לשמים ראוי להתבונן אם ראוי לקדש את הכל או להותיר מקצת עבור הזולת כדי לרצונו, ולא להתבונן עד שיופיע הלא יצוהר על הצורך בכך. וכמו כן בכל ענין וענין, יש צורך במחשבה קודם לקבלה, האיך ומתי לעשותה באופן שלא יגרם עגמת נפש להזולת.

**וְלָקַחְתָּ מִן הָאֵיל הַחֲלָב וְהָאֵלֶּיָהּ וְאֵת הַחֲלָב הַכֹּסֶפֶת
אֵת הַקֶּרֶב וְאֵת יִתְרַת הַכֹּהֵן וְאֵת שְׁתֵּי הַקָּלִיִּת וְאֵת
הַחֲלָב אֲשֶׁר עֲלֵהָ וְאֵת שׁוֹק הַיָּמִין כִּי אֵיל מִלֹּאִים**

הוֹאֵ: (כפ. כב)

ופירשי: כי איל מלואים הוא - שלמים, לשון שלימות שמושם בכל. מגיד הכתוב שהמלואים שלמים, שמישימים שלום למזבח ולעובד העבודה ולבעלים, לכך אני מצריכו החוזה להיות לו לעובד העבודה למנה, והוא משה ששימש במלואים, והשאר אכלו אהרן ובניו שהם בעלים, כמפורש בענין:

טרם דברינו נבאר את תוכן דברי רש"י: הנה הכתוב מונה את כל הנתחים מקרבן המילואים העולים המזבחה, וכדי ליתן טעם מדוע גרוע זה הקרבן מן העולה' שאין החוזה יותר בשר השלמים מצטרפים עם הנתחים המנויים להיקרב, - כדחזינן להלן שהחזוה יתן למשה למנה, (פסוק כ) והבשר נאכל לאהרן ולבניו (פסוק לב) - מסיים הכתוב 'כי איל מלואים הוא', והוא מלשון 'מלא ושלם', כלומר, אכן מעולה היא העולה' מצד היותה כליל, אולם מאידך יש מעלה בזה הקרבן מה שאין כן בעולה, והוא שעל ידו מתמלאים ידיהם של כל הקשורים אל הקרבן, הן הקב"ה שאליו מקריבים הקרבן, והן הבעלים המביאים אותו להקריבו, והן העובד במקדש ומקריבו בפועל, והוא המין נקרא בכל מקום 'שלמים', והוא מלשון 'שלימות', כי לזאת יקרא שלמות, דבר שהכל נהנים ממנו. עכת"ד.

והנה לאמיתו של דבר אין לך מעולה בקרבנות יותר מן העולה' כי היא נקטרת כליל לה', ואין ספק בדבר שהעולה' הנקטרת כחוקה וכמשפטה מעוררת נחת רוח במרומים והיא גם כן בגדר עבודה תמה. אולם בפועל לא ניתן על זה הקרבן תואר של 'שלימות', כי תואר שלימות הוא דוקא באופן שיש בו ריצוי לכל.

יסוד גדול בעבודת ה' שנינו כאן, דהנה לא כדי לשבח קרבנות שלמים על פני קרבנות עולות וכה ה'שלמים' בתוארו, כי במקום שיחפץ ה' בעולה אי אפשר לרצונו בשלמים, ובהכרח שיה תואר לא בא למד כי אם על כללות העבודה לשמים, כי אין השלימות בשום עבודה אם לא שהוא לשביעות רצונם של כל הסובבים אותו, דהנה לפעמים מקבל האדם על עצמו איוה קבלה טובה, ואינו שם על לב שקבלה טובה זו הינו על חשבונו של הזולת, אולם באמת לבו לשמים ואינו מתכווין לצער את הזולת, אבל רצון זה שנתעורר בו לעבוד עבודה זו אינו מניחו לעזוב את קבלתו, ועל כן הוא מתעלם מעצם העבודה שהוא רודה באחרים. עבודה זו הינה בגדר 'אליה' וקוץ בה' היא אכן טובה לשמים אולם רחוקה היא מלקבל תואר 'שלימות', כי לא בזאת יחפוך ה' שיעבודוהו גם בתנאים המכבידים על הזולת.

פר' תצוה
ט"ז אדר תשפ"א

המסגרת לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת נרות ומצ"ש

הדר"ג	4:59
מוצ"ש"ק	6:13
ר"ת	6:53

סוף זמן קריאת שמע והפילה

סוק"ש א'	8:15	סו"ת א'	9:21
סוק"ש ב'	8:57	סו"ת ב'	9:55

הזמנים לפי שעון חורף

גיליון מס':

556

טיב המערכות

עד דלא ידע

פעם ישבו שני שיכורים בעיצומו של יום הפורים והתוכחו מי מביניהם יותר שיכור, כל אחד טען שחברו שיכור לגמרי ואילו הוא פיתח לחלוטין, לבסוף החליטו לגשת אל שיכור שלישי שיחליט מי מביניהם יותר שיכור, ניגשו השניים והציעו טענותיהם בפני חברם השיכור, לאחר ששמע את כל הצדדים ענה החבר ואמר 'איני מבין למה באתם אלי, שהרי אי לי שום הבנה בענייני שיכורים, אבל לעניות דעתי ארבעתכם שיכורים...'

את המאמר הזה יתכן שתפגשו לפני משנה היין או לאחריו ואולי אפילו בעיצומו של העד דלא ידע, בין כך ובין כך עלינו להבין מה המיוחד כ"כ במצב זה של 'עד דלא ידע' שרבותינו אמרו 'חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, וכדי להבין מה זה עד דלא ידע צריכים קודם להבין מה זה 'דיעה', ידיעה זה דעת, ודעת זה בנפש, שם נמצאים הרצונות, ובפורים צריכים להגיע למצב של 'עד דלא ידע' שזה 'מסירות נפש', לוותר על הדעת, ולכן שיכור כשר אין לו רצונות של עצמו כי הוא במצב של 'מסירות נפש', הוא מוסר את כל רצונותיו כלפי שמיא, ואם כבר יש לו איוה רצון, מדובר ברצון של עבודת השם ולא רצון גשמי.

וזהו באמת כל עיקר נס פורים, כי המן שמח כשיצא לו בגורל חודש אחד משום שידע שבחודש זה מת משה רבינו, אבל הוא לא ידע שבחודש זה נולד משה רבינו, והוא גם לא ידע שפסיתרתו של משה רבינו אינה מיתה כמו כל אדם, כי משה רבינו מסר את נפשו עבור עם ישראל, ולכן בפסיתרתו כתוב 'ולא ידע איש את קבורתו, כי כמו שאמרנו 'ולא ידע', זה מצב של 'מסירות נפש', ומאותה סיבה, אמרה אסתר 'ואכשר אבדתי אבדתי, כי כדי להביא ישועה לעם ישראל צריך 'מסירות נפש'.

ולכן כדי לקבל את ההשפעות הגדולות של להיות עושים את שני ימי הפורים האלה' עלינו לשנות 'עד דלא ידע', וע"י 'מסירות נפש' זוכים לישועות.

(פי"ט תשי"ט-תש"ס)

ניתן לשפוע את שיחותיו של מורנו ורבונו שליט"א • בכפספר פיוחד וישיר
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
הוודעות

ג"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ט. גולדשיין

קביעת שיעור בהלכות שמיטה (א)

נציין עוד, כי כשלא יכל רבינו למסור את השיעור באופן קבוע, נתבקש הגאון הצדיק רבי ישי מנדל שליט"א למלא את מקומו, ואכן במשך תקופה ארוכה הוא מסר את השיעור במקומו.

הגאון הצדיק רבי ישי מנדל שליט"א

בכלל, תלמידי ומקורבי מרן החזון איש זצ"ל, ובראשם רבינו שליט"א ראו בלימוד הלכות השמיטה מטרה וערך עליון. לא אחת יצא רבינו מגדרו ממש, למען טובת שמירת השמיטה כהלכתה בארץ, ונרחיב על כך אי"ה בשבועות הבאים.

גם מרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל, התאמץ בדיני שביעית יותר מגדר הרגיל. תלמידו (בהקדמה לספר חוט שני - שביעית) מעיד כי הוא מסר שיעורים וליבן את ההלכות שוב ושוב במשך שש שמיטות (!) ומסר שיעורים גם לבני תורה תלמידי חכמים וגם לציבור החלקאים במושבתיים שקיבלו על עצמם שמירת מצות השביעית כדת וכדין.

הוא מוסיף ומספר כי בימי בחרותו קבע הגר"נ לימוד בקביעות עם רשכבה"ג מרן בעל הקהילות יעקב זי"ע, במשך כמה שנים, ואחד מן הלימודים היה בסדר זרעים (והגר"נ התבטא 'הסטייפלר לימד אותי הלכות שמיטה').

מרן הגר"נ זצ"ל בחרם ענבים שבפיקוחו

ובשנותיה הראשונות של ישיבת פונבז'ו, ייסד הרב מפונבז'ו זצ"ל את ימי הלימוד "ירחי כלה", בחודש אב, והשנה הראשונה שייסד היה זה ערב שנת השמיטה, והרב מפונבז'ו חיפש תלמידי חכמים שיסכימו ללמד ולומר שיעורים בסוגיות והלכות אלו, ולא מצאו, מפני שבאותה הזמן הישוב החדש היה בתחילתו, ועדיין לא עסקו הרבה בענינים אלו, עד שהגיעו ל'כולל פונבז'ו' ושם הוא בחר את מרן הגר"נ ואת הגר"פ שריבר זצ"ל, שהיו עדיין אברכים צעירים, והם יודעים באלו ההלכות וראויים למסור שיעורים, וכך היה.

שביעין חביבין

"כל השביעין חביבין לעולם" כך כותב המדרש (ויק"ר פכ"ט, י"א): למען השביעין חביבין... בארצות שביעית חביבה... בשנים שביעין חביב שנאמר (שמות כג) והשביעית תשמטנה ונטשתה. בשמיטין שביעין חביב שנא' (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים. ואכן, ישראל קדושין הם, ומחבבים את מצות השבע. בכל שבע שנים כשקרב ובא שנת השמיטה, מתכוננים לזה בלימוד ההלכות ובקיום המצוה כתיקונה.

השיעור בחיי אדם

במשך עשרות שנים, היה קיים אחרי תפילת ותיקין בשבת, בבית הכנסת 'חזון איש' לדרמן, בחדר צדדי, שיעור קצר וקבוע בהלכה. השיעור נוסד על ידי הגאון רבי נחום קרליץ זצ"ל ונמסר על ידו, ואחרי פטירתו המשיך בזה רבינו מרן שליט"א. הלימוד היה מתוך ספר חיי-אדם, סימן אחרי סימן, ולפני החגים עברו ללימוד הלכות חג בחג.

הגאון רבי נחום מאיר קרליץ זצ"ל

סמוך ונראה לשנת השמיטה היה מתחיל רבינו לעבור ללימוד בספר 'שערי צדק' (לבעל החיי אדם ז"ע) על הלכות מצות התלויות בארץ, והיו לומדים את הלכות שנת השמיטה (מפי חתן רבינו, הגאון הגדול רבי שרגא שליט"א).

מה שלא ידוע הוא, כיצד ומדוע חיבר הגאון בעל שערי צדק, את חיבורו החשוב, שנהפך לספר הלכה בסיס לכל לומד בעיון הלכות זרעים למעשה, וזה לשונו, בהקדמת הספר: "בעת נפילת הבתים, בחצר שאני דר בו שהיה בשנת תקס"ד, כמבואר בסוף ספר חיי אדם, נדרתי נדר גדול, שכשאשר אזכה להשיא את בני ובנותי ויהיה ביכולתי אזי אעלה לעיר הקודש לירושלים תו"ב, להיות שם כל ימי חיי ולעבוד שם ה', והנה אם יכנוס אדם לחצר המלך ולא ידע מנהגו, וודאי שמתחייב בנפשו, כל שכן הרוצה לדור בארץ הקודש ולא בקי בכל הדינים השייך לזה, וקראתיו 'שערי צדק' על שם ירושלים הנקרא צדק, ואם ח"ו לא אזכה לעלות אקיים המצוה התלויות בה בלימוד הזה, כאמרם כל העוסק בתורת עולה כו' עד כאן לשונו".

המוהל הרב שקול זצ"ל

ורבינו התפעם, והגיב שחזו"א היה כמה שבועות בקיץ אצל בן אחותו ר' שמואל גריינמן, והי' הולך כל לילה לטייל, וכשהי' יוצא היתה באה חתולה והולכת אחריו וכך הי' כמה שבועות, וחזו"א לא הרשה לגרשה. וכנראה שהיה צריך לסדר לה איזה תיקון. (מפי חתנו הגאון רבי שלמה זלצמן שליט"א, רב מושב נוה ירק)

תמונה נדירה של מרן שליט"א יושב על כסא הסנדק, כשבחזית הנדירה נראה המוהל הרב שקול (תודתנו למשפחת זלצמן)

ונקוה כי יתקיים בנו הברכה שאומרים בסעודת ברית המילה 'הרחמן הוא ישלח לנו משיחו הולך תמים, בזכות חתן למולות דמים, לבשר בשורות טובות ונחומים, לעם אחד מפזר ומפרד בין העמים'.

הוא עושה כדיו. רבינו מאיר פנים למוהל הרב שקול (לבוש בקיטל לבן כמנהגו) אחרי ברית מילה שערך. (ברכת יש"כ לנדר רבינו, ידידנו הגאון רבי אריה קולדצקי שליט"א)

בשבוע שעבר הסתלק מעמנו המוהל הידוע הגאון רבי מאיר עמנואל שקול, בן אחיו של המוהל המפורסם מפתח תקוה רבי ישראל יצחק שקול ז"ל, שבמשך עשרות שנים מל ילדי ישראל מתוך יראת חטא וקדושה, כשבריתות רבינו היו על ברכי רבינו ששימש כסנדק. (ורבינו הכיר היטב גם את המוהל מפתח תקוה, אך אין כאן המקום לזה).

מלבד היותו מוהל מומחה, נודע כתלמיד חכם שישב בכלל כאברך מן המניין, והיה מונח בלימוד והיא היתה משוש חיו. סיפר משמשו האישי של רבינו, הר"ר ישעי' אפשטיין, שרבינו התבטא אודותיו לא אחת, כי 'ר' מאיר עושה את הברית כדיו, כשהוא מתכוין בעיקר לצורת המציצה שעשה ונתנית הדם לתוך החול בדווקא, ורבינו היה מרוצה שהוא מקפיד על כך.

ובמשך השנים הוא נעשה קרוב משפחה עם רבינו, כשגיסו הגאון רבי אליעזר כהן שליט"א נעשה מחותן עם רבינו שליט"א בנישואי כמה נכדיו עם ילדיו של ר"א שליט"א.

ולפני מספר שנים ישב רבי מאיר ז"ל 'שבעה' על אחותו, ורבינו טרח והגיע נחם אותו בביתו, והוא סיפר לפני רבינו שבאותם שעות שנסתלקה אשתו הוא לא ידע מזה, רק הבחין בדבר משונה, שיונה נכנסה אל החדר והסתבכה בכשרשת המאור של החדר, ויהי לפלא, כי זה דבר שאינו מצוי אצלו כלל, וזמן קצר אחרי זה הוא שמע שאחותו הסתלקה.

ליצירת קשר: igos33145900@gmail.com
רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק
077-2092005 053-3145900

גיליון מס' 420 פרשת תצוה - פורים
תשפ"א שנה תשיעית

**לזכות
כל השותפים במגבית הפורים
שיעמוד להם לזכות ולברכה
השותפות בהפצת דברי התורה**

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

מעניני פורים ומגילת אסתר

בין על הניסים של חנוכה לפורים

יש חילוק בין נוסח על הניסים של חנוכה לפורים, שבפורים מזכירים רק את עיקר הענין שמודים על שה' הצילנו ממחשבתו הרעה להשמיד להרוג וכו', כיון שכבר נאמר במגילת אסתר בפרטיות כל עניני הנס אבל בחנוכה מאריכים בתפילה ואומרים שאר פרטי המלחמה והנס.

ובזה מבואר גם כן מה טעם לא נאמר בעה"נ דפורים "וקבעו יום זה להודות ולהלל" כמו שאומרים בחנוכה וקבעו שמונת ימי חנוכה וכו' משום שגם זה כבר נזכר במגילה ואין צורך לכפול.

ואת פרשנדתא ואת דלפון ואת אספתא (ט' ז')

"צריך לומר עשרת בני המן ועשרת, הכל בנשימה אחת, להודיע שכולם נהרגו ונתלו כאחד" (סי' תר"צ ס"ו). שמענו מרבנו כי לכא' הדין תמוה וכי מה נפקא מינה לנו האם יצאה נשמתם בבת אחת או לא, אלא, כיון שהם כתובים באיזה סדר במגילה היה מקום לטעות בפשט הכתוב ולחשוב שמתו לפי הסדר שהם כתובים, לכן לבאר הפשט קבעו חז"ל שיש לקרוא הכל בנשימה אחת שנדע שמתו בבת אחת. וטעם הסדר, שהם כתובים - כמו שהם נולדו.

והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור (ט' ל"ח)

פעמים ואדם עושה את המצוה אך אינו זוכר את הטעם והסיבה, וכעין "מצות אנשים מלומדה", לכן כפל הכתוב ואמר "נזכרים ונעשים" והיינו שאת הימים האלה יש לזכור, ולא לשכוח את הנס שהיה, ומלבד זה גם עצם המצוות שיש בימים האלה "ונעשים" קוראים מגילה ושולחים מנות ושאר מצוות היום (א.ה. והוא חידוש, שלא מצינו בשאר מצוות חיוב לכתחילה לזכור בשעת קיום המצוה את טעם וסיבת המצוה, מלבד בסוכות דכתיב 'למען ידעו דורותיכם' וכמבואר בטור).

דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו (י' ג')

מהי הכפילות. כי בדרך כלל העוסק בצורכי ציבור אין לו פנאי להתעסק עם משפחתו ויש לו זמן רק לאחרים, אמנם על מרדכי כתוב שהיה גם "דורש טוב לעמו" וגם "דובר שלום לכל זרעו" (א"ה, שוב מצאתי בטעמא דקרא שכתב שם כעין זה ומביא סמך לזה מקרא איוב ל"א אם אמנע מחפץ דלים וגו' עיי"ש).

והמשלם גמול לכל אויבי נפשינו והנפרע לנו מצרינו

יש להעיר שכאן הקדים המשלם גמול, ואח"כ אמר הנפרע לנו ואילו בתפילת ערבית נאמר להיפך הקל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשינו.

ויש לבאר כי הכא בברכת המגילה נאמר הענין לגבי המן הרשע ואצלו שילמו תחילה את גמולו שתלו אותו ואחר כך נפרעו מכל צרינו, דהיינו משאר הצוררים אותנו, עשרת בניו וכו' אבל בערבית הוא שבח וענין כללי, ובזה בדרכו של עולם שהקב"ה נפרע מצרינו (שפוטר אותנו מעול שנותנים עלינו) ואחר כך משלם כגמולם לפי מעלליהם.

ארורים כל הרשעים ברוכים כל הצדיקים

בסודות פורים שוררו המסובים אצל רבנו ארורים כל הרשעים ברוכים כל הצדיקים תיקן אותם רבנו ואמר כי הנוסח הנכון הוא ארורים כל הרשעים ברוכים כל היהודים, והצנזור שינה וכתב רשעים וצדיקים, עכ"ד, [א"ה, ואאמ"ר שליט"א הוסיף שרבנו היה אומר כן תדיר בשם אביו מרן הקהילות יעקב זצ"ל ובגיליון הטור של רבנו הגיה שכן הוא בירושלמי].

(שיח המגילה)

פנינים על הפרשה

טעם ששפיכת שיריים נזכר אצל חטאת

ונתתה על קרנות המזבח באצבעך ואת כל הדם תשפוך אל יסוד המזבח (כ"ט י"ב)

המקום היחיד שנזכר בפרוש הדין של שפיכת שיריים, הוא רק כאן בחטאת, ובגמרא (עין זבחים נ"א א') למדו לשאר הזבחים.

ונראה כי טעמא דקרא בזה.

כי בחטאת נותן באצבעו, ועל כרחך נשארים שיריים ולכן אמרה תורה שאת השיריים ישפוך ליסוד, אבל בשאר קדשים הרי זורק בכלי, ואם כן יכול לזרוק כל הדם ואינו צריך להשאיר שיריים (ועיין בתוס' זבחים נ"ג ב' ד"ה העולה בשם הר"מ מפונטיא) ורק אם נשאר, ילפינן דיש מצוות שפיכת שיריים. (ואפילו לפי דברי התוס' שם, דמצווה להשאיר קצת לשירים, על כל פנים אינו מעכב, ואם לא נשאר, גם כן יצא, אבל בחטאת שנותן באצבעו נשאר תמיד).

(שבענו מטוביך)

**מגבית מיוחדת
לקראת ימי הפורים הבעל"ט**

כחכת הטוב
לשותפים במגבית זו
יקבל כל שותף
בקבוק יין מיוחד
מיין הסיימים
של מרן

ושכבה"ג שר התורה
הגר"ה קניבסקי שליט"א
כתיב

וכן החתומים
יבואו לזמני את שנתנו לזכור
שיזכר אל תמיד
בית המדרש הכולל

דברי שי"ח
קובץ גיליונות

הדפוס: בית המדרש הכולל
הדפוס: בית המדרש הכולל
הדפוס: בית המדרש הכולל

053-3145-900

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, וש"ת מרבינו.

ביסד
ר.דניאל ד דהן
סופר ס"ת"ם מוסמך

Rabbi Daniel David Dahan, Sofer Stam
Tel: 646 387 5683. Email: Sofersogood4@gmail.com
Checking, writing, and sale of Sefer Torah, Tefillins,
Mezuzot, and Megillot. * SAME DAY SERVICE *

Contact us for your dream custom closet

HIPPO CLOSETS

Free Estimates
347.760.3600
HippoClosets@gmail.com

GA GIBRALTAR ABSTRACT TITLE AGENCY

ARE YOU PURCHASING OR REFINANCING?
CALL US FOR A QUOTE!
845.362.3863 • ORDERTITLE@GIBRALTARNY.COM

ROSENBLUM ARCHITECTURE

TODD ROSENBLUM • rosenblumarchitecture.com

845.364.0337 • 200 East Eckerson Road Suite 230 E
914.522.6793 • New City, NY 10956
todd@adaparch.com

ARE YOU LOOKING FOR A STRAUSS CLEANING

Free Estimate
Call now at 201-742-3136

We Specialize in Commercial Jobs:
- Offices
- Schools
- Shules
- Retail Stores
- Event Spaces

LR HOME INSPECTIONS

LENNY ROSENFELD
845.517.0300
inspections613@gmail.com
WWW.LRINSPECTIONS.COM
NY State License # 1330185

Serving Rockland, Westchester, NYC 5 Boroughs

MOSHE STAMM LICENSED BROKER

SPECIALIZING IN GROUP HEALTH INSURANCE

omni MANAGED HEALTH

p: 718.252.9555 ext. 2007
e: moshe@omnimh.com
w: www.omnimh.com

ROCKLAND TRANSFERS CAR SERVICE

- Airport car service (departures and arrivals)
- City to City
- Per Hour Hire
- School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- Reliable and Safe
- Fixed Rates
- No Added Fees
- Credit Cards Accepted

Easy Booking Online

Reserve Online
www.RocklandTransfers.com
Call / Text (845) 288-8888

FREE AD SPACE

To inquire about placing your free ad here, please email mitzvos@ramapost.com

CHEVRA L'BITACHON OF ROCKLAND COUNTY

Chevra L'Bitachon is a community security organization which trains and manages members of the community to become guards for their own shuls and mosdos as well as other security related resources.

For more info, please contact us at info@clbrc.org or call/whatsapp 845.704.1205 (add us to whatsapp to see our regular security related updates)

FIRST CLASS LEASING

JUNKBOYZ PRESERVATION

ROCKLAND ERUV

Sullivan County Labs
Certified Environmental Testing
How Well Do You Know Your Well?

COMMON TESTS:
• Bacteria
• Nitrates
• Metals
• Volatile Organic Compounds
• Petacides / Herbicides
• Etc.

845-SAFE-H2O
PICKUPS AVAILABLE IN MONSEY AND SURROUNDING AREAS

www.sullivancountylabs.com

35+ Years
OF SERVING THE COMMUNITY

- WILLS & TRUSTS
- ELDER LAW
- PROBATE
- TRUST ADMINISTRATION
- HALACHIC WILLS
- TAX PLANNING
- MEDICAID PLANNING
- ESTATE PLANNING
- SPECIAL NEEDS PLANNING
- ASSET PROTECTION

Emanuel Haas, Esq. Ari J. Zaltz, Esq.

Haas & Zaltz, LLP
845.425.3900
INFO@HAASZALTZ.COM | WWW.HAASZALTZ.COM
365 ROUTE 89 | SUITE 231 | AIRMONT, NY 10952

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price.

Wise Men Insurance Services
support@wisemeninsurance.com
Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224

DJ KAEJ

FOR ALL YOUR SIMCHA NEEDS!

347.618.5028
bookings@djkaej.com

POMONA ENTERPRISES CORP.
Custom Home Builders
845-354-0018

www.POMONAENTERPRISES.com

UNLIMITED ISRAEL™
ON ISRAEL'S MOST RELIABLE NETWORK
P: 845-371-9800

TELETECH SECURITY & COMMUNICATIONS

To inquire about placing your free ad here, please email mitzvos@ramapost.com

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

ט"ו אדר תשפ"א · 27 פברואר 2021 · מאנסי: הדלקת נרות - 5:26 · מוציש"ק - 6:58 (דקות 72) · No. 122 | Issue 23 | Vo. 3 · בסייד

אזוזה סז

דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמפוסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת **תצוה**

**פורים
שמחה!**

דברי שי"ח · טיב הקהילה · שבילי פנחס

דברי תורה
עברית